ନମୋ ତସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ

ଚୂଳଗନ୍ଥୱଂସପାଠଇ

୧। ପିଟକତ୍ତୟପରିଚ୍ଛେଦୋ

ନମସ୍ସିତ୍ୱାନ ସମ୍ବୁଦ୍ଧଂ, ଅଗ୍ଗୱଂସୱରଂୱରଂ;

ନତ୍ୱାନ ଧମ୍ମଂ ବୁଦ୍ଧଜଂ, ସଙ୍ଘଞ୍ଚାପିନିରଙ୍ଗଣଂ।

ଗନ୍ଥୱଂସମ୍ପି ନିସ୍ସାୟ, ଗନ୍ଥୱଂସଂ ପକଥିସ୍ସଂ;

ତିପେଟକସମାହାରଂ, ସାଧୂନଂ ଜଙ୍ଘଦାସକଂ।

ୱିମତିନୋଦନମାରମ୍ଭଂ, ତଂ ମେ ସୁଣାଥ ସାଧୱୋ;

ସବ୍ବମ୍ପି ବୁଦ୍ଧୱଚନଂ, ୱିମୁତ୍ତି ଚ ସହେତୁକଂ।

ହୋତି ଏକୱିଧଂଯେୱ, ତିୱିଧଂ ପିଟକେନ ଚ;

ତଞ୍ଚ ସବ୍ବମ୍ପି କେୱଲଂ, ପଞ୍ଚୱିଧଂ ନିକାୟତୋ।

ଅଙ୍ଗତୋ ଚ ନୱୱିଧଂ, ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧଗଣନତୋ;

ଚତୁରାସୀତି ସହସ୍ସ, ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧପଭେଦନନ୍ତି।

କଥଂ ପିଟକତୋ ପିଟକଞ୍ହି ତିୱିଧଂ ହୋତି?

ୱିନୟପିଟକଂ, ଅଭିଧମ୍ମପିଟକଂ ସୁତ୍ତନ୍ତପିଟକନ୍ତି। ତତ୍ଥ କତମଂ ୱିନୟ ପିଟକଂ? ପାରାଜିକକଣ୍ଡଂ, ପାଚିତ୍ତିୟକଣ୍ଡଂ, ମହାୱଗ୍ଗକଣ୍ଡଂ, ଚୂଳ୍ଲୱଗ୍ଗକଣ୍ଡଂ, ପରିୱାରକଣ୍ଡନ୍ତି। ଇମାନି କଣ୍ଡାନି ୱିନୟପିଟକଂ ନାମ।

କତମଂ ଅଭିଧମ୍ମପିଟକଂ? ଧମ୍ମସଙ୍ଗଣୀ-ପକରଣଂ, ୱିଭଙ୍ଗ-ପକରଣଂ, ଧାତୁକଥା-ପକରଣଂ, ପୁଗ୍ଗଲପଞ୍ଞତ୍ତି-ପକରଣଂ, କଥାୱତ୍ଥୁ-ପକରଣଂ, ୟମକ-ପକରଣଂ, ପଟ୍ଠାନ-ପକରଣନ୍ତି। ଇମାନି ସତ୍ତ ପକରଣାନି ଅଭିଧମ୍ମପିଟକଂ ନାମ। କତମଂ ସୁତ୍ତନ୍ତପିଟକଂ? ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧୱଗ୍ଗାଦିକଂ, ଅୱସେସଂ ବୁଦ୍ଧୱଚନଂ ସୁତ୍ତନ୍ତପିଟକଂ ନାମ।

କଥଂ ନିକାୟତୋ? ନିକାୟା ପଞ୍ଚ ୱିଧା ହୋନ୍ତି। ଦୀଘନିକାୟୋ, ମଜ୍ଝିମନିକାୟୋ, ସଂୟୁତ୍ତନିକାୟୋ, ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରନିକାୟୋ, ଖୁଦ୍ଦକନିକାୟୋତି।

ତତ୍ଥ କତମୋ ଦୀଘ-ନିକାୟୋ? ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧୱଗ୍ଗୋ, ମହାୱଗ୍ଗୋ, ପାଥିକୱଗ୍ଗୋତି, ଇମେ ତୟୋ ୱଗ୍ଗା ଦୀଘନିକାୟୋ ନାମ। ଇମେସୁ ତୀସୁ ୱଗ୍ଗେସୁ, ଚତୁତିଂସ ୱଗ୍ଗାନି ଚ ହୋନ୍ତି। [ଚତୁତିଂସେୱ ସୁତ୍ତନ୍ତା, ସୀଲକ୍ଖନ୍ଧୱଗ୍ଗାଦିକା, ୟସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ସୋ ଯେୱ ଦୀଘନିକାୟ ନାମ ହୋତି।]

କତମୋ ମଜ୍ଝିମନିକାୟୋ? ମୂଲପଣ୍ଣାସୋ, ମଜ୍ଝିମପଣ୍ଣାସୋ, ଉପରିପଣ୍ଣାସୋତି, ଇମେ ତୟୋ ପଣ୍ଣାସା ମଜ୍ଝିମନିକାୟୋ ନାମ। ଇମେସୁ ତୀସୁ ପଣ୍ଣାସେସୁ ଦ୍ୱେପଞ୍ଞାସାଧିକ-ସୁତ୍ତ-ସତାନି ହୋନ୍ତି [ଦିୟଡ୍ଢସତସୁତ୍ତନ୍ତା, ଦ୍ୱି ସୁତ୍ତଂ ୟସ୍ସ ସନ୍ତିସୋ, ମଜ୍ଝିମନିକାୟୋ ନାମୋ ମୂଲପଣ୍ଣାସମାଦି ହୋତି।]

କତମୋ ସଂୟୁତ୍ତନିକାୟୋ? ସଗାଥାୱଗ୍ଗୋ, ନିଦାନୱଗ୍ଗୋ, ଖନ୍ଧକୱଗ୍ଗୋ, ସଳାୟତନୱଗ୍ଗୋ, ମହାୱଗ୍ଗୋତି, ଇମେ ପଞ୍ଚ ୱଗ୍ଗା ସଂୟୁତ୍ତନିକାୟୋ

ନାମ। ଇମେସୁ ପଞ୍ଚସୁ ୱଗ୍ଗେସୁ ଦ୍ୱାସଟ୍ଠିସୁତ୍ତସତ୍ତସତାଧିକସତ୍ତ-ସୁତ୍ତସହସ୍ସାନି ହୋନ୍ତି। [ଦ୍ୱାସଟ୍ଠି-ସତ୍ତ-ସତାନି, ସତ୍ତସହସ୍ସକାନି ଚ।] ସୁତ୍ତାନି ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ସୋ, ସଗାଥାଦିକୱଗ୍ଗକୋ, ସଂଯୁତ୍ତନିକାୟୋ ନାମୋ ୱେଦିତବ୍ବୋ ଚ ୱିଞ୍ଞୁନାତି।

କତମୋ ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରନିକାୟୋ? ଏକ୍କନିପାତୋ, ଦୁକ୍କନିପାତୋ, ତିକ୍କନିପାତୋ, ଚତୁକ୍କନିପାତୋ, ପଞ୍ଚକନିପାତୋ, ଛକ୍କନିପାତୋ, ସତ୍ତକନିପାତୋ, ଅଟ୍ଠକନିପାତୋ, ନୱକନିପାତୋ, ଦସକନିପାତୋ, ଏକାଦସନିପାତୋତି, ଇମେ ଏକାଦସ ନିପାତା ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରନିକାୟୋ ନାମ। ଇମେସୁ ଏକାଦସ ନିପାତେସୁ ସତ୍ତ-ପଞ୍ଞାସ-ପଞ୍ଚ-ସତାଧିକନୱ-ସୁତ୍ତ-ସହସ୍ସାନି ହୋନ୍ତି। [ନୱସୁତ୍ତସହସ୍ସାନି, ପଞ୍ଚସତମତ୍ତାନି ଚ, ସତ୍ତପଞ୍ଞାସାଧିକାନି, ସୁତ୍ତାନି ଯସ୍ସ ହୋନ୍ତି ସୋ, ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରନିକାୟୋତି, ଏକ୍କନିପାତକାଦିକୋତି।]

କତମୋ ଖୁଦ୍ଦକନିକାୟୋ? ଖୁଦ୍ଦକପାଠୋ, ଧମ୍ମପଦଂ, ଉଦାନଂ, ଇତିୱୁତ୍ତକଂ, ସୁତ୍ତନିପାତୋ, ୱିମାନୱତ୍ଥୁ, ପେତୱତ୍ଥୁ, ଥେରକଥା, ଥେରୀକଥା, ଜାତକଂ, ମହାନିଦ୍ଦେସୋ, ପଟିସମ୍ଭିଦାମଗ୍ଗୋ, ଅପଦାନଂ, ବୁଦ୍ଧୱଂସୋ, ଚରିୟାପିଟକଂ, ୱିନୟପିଟକଂ, ଅଭିଧମ୍ମପିଟକନ୍ତି। ଇମେସୁ ସତ୍ତରସସୁ ଗନ୍ଥେସୁ ଅନେକାନି ସୁତ୍ତ-ସହସ୍ସାନି ହୋନ୍ତି। [ଅନେକାନି ସୁତ୍ତ-ସହସ୍ସାନି, ନିଦ୍ଦିଟ୍ଠାନି ମହେସିନା, ନିକାୟେ ପଞ୍ଚମେ ଇମେ, ଖୁଦ୍ଦକେ ଇତି ୱିସୁତେତି।]

କଥଂ ଅଙ୍ଗତୋ ଅଙ୍ଗହି ନୱ ୱିଧଂ ହୋତି? ସୁତ୍ତଂ, ଗେୟ୍ୟଂ, ୱେୟ୍ୟାକରଣଂ, ଗାଥା, ଉଦାନଂ, ଇତିୱୁତ୍ତକଂ, ଜାତକଂ, ଅବ୍ଭୁତଧମ୍ମଂ, ୱେଦଲ୍ଲନ୍ତି, ନୱପ୍ପଭେଦଂ ହୋତି। ତତ୍ଥ ଉଭତୋ ୱିଭଙ୍ଗନିଦ୍ଦେସଖନ୍ଧକପରିୱାରା, ସୁତ୍ତନିପାତେ, ମଙ୍ଗଲସୁତ୍ତ, ରତନସୁତ୍ତ, ତୁୱଟ୍ଟକସୁତ୍ତାନି। ଅଞ୍ଞମ୍ପି ସୁତ୍ତନାମକଂ ତଥାଗତୱଚନଂ, ସୁତ୍ତନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବଂ। ସବ୍ବଂ ସଗାଥକଂ ଗେୟ୍ୟନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବଂ। ୱିସେସେନସଂଯୁତ୍ତକେ ସକଲୋପି ସଗାଥକୱଗ୍ଗୋ, ସକଲଂ ଅଭିଧମ୍ମପିଟକଂ ନିଗାଥକଞ୍ଚ ସୁତ୍ତୟଞ୍ଚ ଅଞ୍ଞମ୍ପି ଅଟ୍ଠହି ଅଙ୍ଗେହି ଅସଙ୍ଗହିତଂ ବୁଦ୍ଧୱଚନଂ ତଂ ୱେୟ୍ୟାକରଣନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବଂ। ଧମ୍ମପଦଂ, ଥେରକଥା, ଥେରୀକଥା, ସୁତ୍ତନିପାତେ, ନୋ ସୁତ୍ତନାମିକା ସୁଦ୍ଧିକଗାଥା, ଗାଥାତି ୱେଦିତବ୍ବା। ସୋମନସ୍ସ ଞାଣମୟିକଗାଥା ପଟିକ-ସଂଯୁତ୍ତା ଦ୍ୱେ ଅସୀତିସୁତ୍ତନ୍ତା ଉଦାନନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବା। ୱୁତ୍ତଞ୍ହେତଂ ଭଗୱତାତିଆଦିନୟପ୍ପୱତ୍ତା ଦସୁତ୍ତରସତସୁତ୍ତନ୍ତା, ଇତିୱୁତ୍ତକନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବା। ଅପଣ୍ଣକଜାତକାଦୀନି ପଞ୍ଞାସାଦିକାନି। ପଞ୍ଚଜାତକସତାନି, ଜାତକନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବଂ। ଚତ୍ତାରୋ ମେ ଭିକ୍ଖୱେ ଅଚ୍ଛରିୟା ଅଭୂତଧମ୍ମା, ଆନନ୍ଦେତିଆଦିନୟପ୍ପୱତ୍ତା ସବ୍ବେପି ଅଚ୍ଛରିୟ ଅଭୂତଧମ୍ମପଟିସଂଯୁତ୍ତା ସୁତ୍ତନ୍ତା ଅଭୂତଧମ୍ମନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବା। ଚୁଲ୍ଲୱେଦଲ୍ଲ, ମହାୱେଦଲ୍ଲ, ସମ୍ମାଦିଟ୍ଠି, ସକ୍କପଞ୍ହ, ସଙ୍ଖାରଭାଜନିୟ, ମହାପୁଣ୍ଣମସୁତ୍ତନ୍ତାଦୟୋ ସବ୍ବେପି ୱେଦଞ୍ଚ ତୁଟ୍ଠିଞ୍ଚ ଲଦ୍ଧା [ପୁଚ୍ଛ] ଲଦ୍ଧା ପୁଚ୍ଛିତସୁତ୍ତନ୍ତା, ୱେଦଲ୍ଲନ୍ତି ୱେଦିତବ୍ବା। କତମାନି ଚତୁରାସୀତି ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧସହସ୍ସାନି ଦୁଜାନାନି, ଚତୁରାସୀତି ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧସହସ୍ସାନି ସଚେ ୱିତ୍ଥାରେନ କଥିସ୍ସଂ ଅତିପପଞ୍ଚୋ ଭୱିସ୍ସତି। ତସ୍ମା ନୟ ୱସେନ କଥିସ୍ସାମି। ଏକଂ ୱତ୍ଥୁ, ଏକୋ ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଏକଂ ନିଦାନଂ ଏକୋ ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଏକଂ ପଞ୍ହ ପୁଚ୍ଛନ୍ତଂ ଏକୋ ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଏକଂ ପଞ୍ହ ୱିସଜ୍ଜନଂ ଏକୋ ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧୋ, ଚତୁରାସୀତି ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧସହସ୍ସାନି କେନ ଭାସିତାନି, କତ୍ଥ ଭାସିତାନି, କଦା ଭାସିତାନି, କମାରବ୍ଭ ଭାସିତାନି, କିମତ୍ଥଂ ଭାସିତାନି, କେନ ଧାରିତାନି, କେନାଭତାନି, କିମତ୍ଥଂ ପରିୟାପୁଣିତବ୍ବାନି। ତତ୍ରାୟଂ ୱିସଜ୍ଜନା, କେନ ଭାସିତାନୀତି? ବୁଦ୍ଧାନୁ ବୁଦ୍ଧେହି ଭାସିତାନି। କତ୍ଥ ଭାସିତାନୀତି? ଦେୱେସୁ ଚ ମାନୁସ୍ସେସୁ ଚ, ଭାସିତାନି। କଦା ଭାସିତାନୀତି? ଭଗୱତୋ ଧରମାନକାଲେ ଚେୱ ପଚ୍ଛିମକାଲେ ଚ ଭାସିତାନି। କତମାରବ୍ଭ ଭାସିତାନୀତି? ପଞ୍ଚୱଗ୍ଗିୟାଦିକେ ୱେନେୟ୍ୟ ବନ୍ଧୱେ ଆରବ୍ଭ ଭାସିତାନୀତି। କିମତ୍ଥଂ ଭାସିତାନୀତି? ତିୱଜ୍ଜଞ୍ଚ ଅୱଜ୍ଜଞ୍ଚ ଞତ୍ୱା ୱଜ୍ଜଂ ପହାୟ ଅୱଜ୍ଜେ ପଟିପଜ୍ଜିତ୍ୱା ନିବ୍ବାନପରିୟନ୍ତେ। ଦିଟ୍ଠ-ଧମ୍ମିକସମ୍ପରାୟିକତ୍ଥେ ସମ୍ପାପୁଣିତୁଂ।

କେନ ଧାରିତାନୀତି? ଅନୁବୁଦ୍ଧେହି ଚେୱ ସିସ୍ସାନୁସିସ୍ସେହି ଚ ଧାରିତାନି। କେନା ଭତାନୀତି? ଆଚରିୟ ପରଂପରେହି ଆଭତାନି। କିମତ୍ଥଂ ପରିୟାପୁଣିତବ୍ବାନୀତି? ୱଜ୍ଜଞ୍ଚ ଅୱଜ୍ଜଞ୍ଚ ଞତ୍ୱା ୱଜ୍ଜଂ ପହାୟ ଅୱଜ୍ଜେ ପଟିପଜ୍ଜିତ୍ୱା ନିବ୍ବାନପରିୟନ୍ତେ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକସମ୍ପରାୟିକତ୍ଥେ, ସଂପାପୁଣିତୁଂ, ୟଦେୱଂ ତାୟ ନିବ୍ବାନପରିୟନ୍ତେ ଦିଟ୍ଠଧମ୍ମିକସମ୍ପରାୟିକତ୍ଥେ ସାଧିକାନି ହୋନ୍ତି। ତେୱ ତତ୍ଥ କେହି ଅପ୍ପମତ୍ତେନ ପରିୟାପୁଣିତବ୍ବାନି ଧାରେତବ୍ବାନି ଧାରେତବ୍ବାନି ୱାଚେତବ୍ବାନି ସଜ୍ଝାୟଂ କାତବ୍ବାନୀତି [ଇତି ଚୁଲ୍ଲଗନ୍ଥୱଂସେ ପିଟକତ୍ତୟ ଦୀପକୋ ନାମ ପଠମୋ ପରିଚ୍ଛେଦୋ।]

୨। ଗନ୍ଥକାରକାଚରିଯ-ପରିଚ୍ଛେଦୋ

ଆଚରିଯୋ ପନ ଅତ୍ଥି। ପୋରାଣାଚରିଯା ଅତ୍ଥି, ଅଟ୍ଠକଥାଚରିଯା ଅତ୍ଥି, ଗନ୍ଥକାରକାଚରିଯା ଅତ୍ଥି, ତିୱିଧନାମିକାଚରିଯା। କତମେ ପୋରାଣାଚରିଯା? ପଠମସଙ୍ଗାଯନାଯଂ ପଞ୍ଚସତା ଖୀଣାସୱା ପଞ୍ଚନ୍ନଂ ନିକାଯାନଂ ନାମଞ୍ଚ ଅତ୍ଥଞ୍ଚ ଅଧିପ୍ପାଯଞ୍ଚ ଯଦଞ୍ଚ ବ୍ଯଞ୍ଜନ ସୋଧନଞ୍ଚ ଅୱସେସଂ କିଚ୍ଚଂ କରିଂସୁ। ଦୁତିଯସଙ୍ଗାଯନାଯଂ ସତ୍ତସତା ଖୀଣାସୱା ତେସଂଯେୱ ସଦ୍ଦତ୍ଥାଦିକଂ କିଚ୍ଚଂ ପୁନ କରିଂସୁ। ତତିଯସଙ୍ଗାଯନାଯଂ ସହସ୍ସମତ୍ତା ଖୀଣାସୱା ତେସଂଯେୱ ସଦ୍ଦତ୍ଥାଦିକଂ କିଚ୍ଚଂ ପୁନ କରିଂସୁ। ଇଚ୍ଚେୱଂ ଦ୍ୱେସତାଧିକା ଦ୍ୱେସହସ୍ସ ଖୀଣାସୱା ମହାକଚ୍ଚାଯନଂ ଠପେତ୍ୱା ଅୱସେସା ପୋରାଣାଚରିଯା ନାମ। ଯେ ପୋରାଣାଚରିଯା ତେଯେୱ ଅଟ୍ଠକଥାଚରିଯା ନାମ। କତମେ ଗନ୍ଥକାରକାଚରିଯା? ମହାଅଟ୍ଠକଥିକାପେଭଦଅନେକାଚରିଯା ଗନ୍ଥକାରକାଚରିଯା ନାମ। କତମେ ତିୱିଧ ନାମାଚରିଯା ମହାକଚ୍ଚାଯନୋ ତିୱିଧନାମଂ। କତମେ ଗନ୍ଥା ମହାକଚ୍ଚାଯନେନ କତା? କଚ୍ଚାଯନଗନ୍ଥୋ, ମହାନିରୁତ୍ତିଗନ୍ଥୋ, ଚୂଳ୍ଳନିରୁତ୍ତିଗନ୍ଥୋ, ଯମକଗନ୍ଥୋ, ନେତ୍ତିଗନ୍ଥୋ, ପେଟକୋପଦେସଗନ୍ଥୋତି, ଇମେ ଛ ଗନ୍ଥା ମହାକଚ୍ଚାଯନେନ କତା। କତମେ ଅନେକାଚରିଯେନ କତା ଗନ୍ଥା? ମହାପଚ୍ଚରିକାଚରିଯୋ ମହାପଚ୍ଚରିଯଂ ନାମ ଗନ୍ଥଂ ଅକାସି। ମହାକୁରୁନ୍ଦିକାଚରିଯୋ କୁରୁନ୍ଦି ନାମ ଗନ୍ଥଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ ମହାପଚ୍ଚରିଯ ଗନ୍ଥସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ କୁରୁନ୍ଦି ଗନ୍ଥସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥଂ ଅକାସି, ମହାବୁଦ୍ଧଘୋସା ନାମଚରିଯୋ ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗୋ ଦୀଘନିକାଯସ୍ସ ସୁମଙ୍ଗଲୱିଲାସନି ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ମଜ୍ଝିମନିକାଯସ୍ସ ପପଞ୍ଚସୂଦନୀ ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ସଂଯୁତ୍ତନିକାଯସ୍ସ ସାରତ୍ଥପ୍ପକାସିନୀ ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରନିକାଯସ୍ସ ମନୋରଥପୂରଣୀ ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ପଞ୍ଚୱିନଯ ଗନ୍ଥାନଂ ସମନ୍ତପାସାଦିକା ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ସତ୍ତନ୍ନଂ ଅଭିଧମ୍ମଗନ୍ଥାନଂ ପରମତ୍ଥକଥା ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ପାତିମୋକ୍ଖ ସଂଖାତାଯ ମାତିକାଯ କଙ୍ଖାୱିତରଣୀତି ୱିସୁଦ୍ଧି ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ଧମ୍ମପଦସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା, ଜାତକସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା, ଖୁଦ୍ଦକପାଠସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା, ସୁତ୍ତନିପାତସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା, ଅପଦାନସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥାତି, ଇମେ ତେରସ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି। ବୁଦ୍ଧଦତ୍ତୋନାମାଚରିଯୋ ୱିନଯ ୱିନିଚ୍ଛଯୋ, ଉତ୍ତରୱିନିଚ୍ଛଯୋ, ଅଭିଧମ୍ମାୱତାରୋ, ବୁଦ୍ଧୱଂସସ୍ସ ମଧୁରତ୍ଥୱିଲାସିନୀ ନାମ ଅଟ୍ଠକଥାତି, ଇମେ ଚତ୍ତାରୋ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି। ଆନନ୍ଦୋନାମାଚରିଯୋ ସତ୍ତାଭିଧମ୍ମଗନ୍ଥଟ୍ଠକଥାଯ ମୂଟୀକଂ ନାମ ଟୀକଂ ଅକାସି। ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯୋ ନେତ୍ତିପ୍ପକରଣଟ୍ଠକଥା, ଇତିୱୁତ୍ତକଟ୍ଠକଥା, ଉଦାନଟ୍ଠକଥା, ଚରିଯାପିଟକଟ୍ଠକଥା, ଥେରକଥଟ୍ଠକଥା, ଥେରୀକଥଟ୍ଠକଥା, ୱିମାନୱତ୍ଥୁସ୍ସ ୱିମଲୱିଲାସିନି ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ପେତୱତ୍ଥୁସ୍ସ ୱିମଲୱିଲାସିନି ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା, ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗସ୍ସ ପରମତ୍ଥମଞ୍ଜୁସା ନାମ ଟୀକା, ଦୀଘନିକାଯସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥାଦୀନଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଟ୍ଠକଥାନଂ ଲୀନତ୍ଥପ୍ପକାସନି ନାମ ଟୀକା, ଜାତକଟ୍ଠକଥାଯ ଲୀନତ୍ଥପ୍ପକାସନି ନାମ ଟୀକା, ନେତ୍ତିପକରଣଟ୍ଠକଥାଯ ଟୀକା, ବୁଦ୍ଧୱଂସଟ୍ଠକଥାଯ ପରମତ୍ଥଦୀପନୀ ନାମ ଟୀକା, ଅଭିଧମ୍ମଟ୍ଠକଥାଯଟୀକା ଲୀନତ୍ଥୱଣ୍ଣନା ନାମ ଅନୁଟୀକାତି ଇମେ ଚୁଦ୍ଦସ ମତ୍ତେ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି।

ଦ୍ୱେ ପୁବ୍ବାଚରିଯାନାମା ଚରିଯାନିରୁତ୍ତି ମଞ୍ଜୁସଂ ନାମ ଚୂଳ୍ଳନିରୁତ୍ତି ଟୀକଞ୍ଚ ମହାନିରୁତ୍ତି ସଙ୍ଖେପଞ୍ଚ ଅକଂସୁ। ମହାୱଜିରବୁଦ୍ଧିନାମାଚରିଯୋ ୱିନଯଗଣ୍ଠିନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଦୀପଙ୍କରସଙ୍ଖାତୋ ୱିମଲବୁଦ୍ଧି ନାମାଚରିଯୋ ମୁଖମତ୍ତଦୀପନୀ ନାମକଂ ବ୍ଯାସପ୍ପକରଣଂ ଅକାସି। ଚୂଳ୍ଳୱଜିରବୁଦ୍ଧି ନାମାଚରିଯୋ ଅତ୍ଥବ୍ଯାଖ୍ଯାନଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି।

ଦୀପଙ୍କରୋ ନାମାଚରିଯୋ ରୂପସିଦ୍ଧି ପକରଣଂ, ରୂପସିଦ୍ଧି ଟୀକଂ, ସମ୍ପପଞ୍ଚ ସୁତ୍ତଞ୍ଚେତି ତିୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଆନନ୍ଦାଚରିଯସ୍ସ ଜେଟ୍ଠସିସ୍ସୋ ଧମ୍ମପାଲୋ ନାମାଚରିଯୋ ସଚ୍ଚସଙ୍ଖେପଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। କସ୍ସପୋ ନାମାଚରିଯୋ ମୋହୱିଚ୍ଛେଦନୀ, ୱିମତିଚ୍ଛେଦନୀ, ଦସବୁଦ୍ଧୱଂସୋ, ଅନାଗତୱଂସୋତି, ଚତୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି।

ମହାନାମୋ ନାମାଚରିଯୋ, ସଦ୍ଧମ୍ମପକାସନୀ ନାମ ପଟିସମ୍ଭିଦାମଗ୍ଗସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥଂ ଅକାସି। ଦୀପୱଂସୋ, ଥୂପୱଂସୋ, ବୋଧିୱଂସୋ, ଚୂଳୱଂସୋ, ମହାୱଂସୋ, ପଟିସମ୍ଭିଦାମଗ୍ଗଟ୍ଠକଥା ଗଣ୍ଠି ଚେତି ଇମେ ଛ ଗନ୍ଥା ମହାନାମାଚରି ୱିସୁଂ ୱିସୁଂ କତା।

ନୱୋ ମହାନାମୋ ନାମାଚରିଯୋ ନୱଂ ମହାୱଂସ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଉପସେନୋ ନାମାଚରିଯୋ ସଦ୍ଧମ୍ମପଜ୍ଜୋତିକଂ ନାମ ମହାନିଦ୍ଦେସସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥଂ ଅକାସି। ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନୋ ନାମାଚରିଯୋ ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନବ୍ଯାକରଣଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ସଙ୍ଘରକ୍ଖିତୋ ନାମାଚରିଯୋ, ସୁବୋଧାଲଙ୍କାରଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ୱୁତ୍ତୋଦଯକାରୋ ନାମାଚରିଯୋ ୱୁତ୍ତୋଦଯଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଧମ୍ମସିରି ନାମାଚରିଯୋ ଖୁଦ୍ଦକସିକ୍ଖଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ପୁରାଣଖୁଦ୍ଦସିକ୍ଖାଯ ଟୀକା, ମୂଲସିକ୍ଖା ଚେତି, ଇମେ ଦ୍ୱେ ଗନ୍ଥା ଦ୍ୱେହାଚରିଯେହି ୱିସୁଂ ୱିସୁଂ କତା।

ଅନୁରୁଦ୍ଧୋ ନାମାଚରିଯୋ ପରମତ୍ଥୱିନିଚ୍ଛଯଂ, ନାମରୂପପରିଚ୍ଛେଦଂ, ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହଂ ଚେତି ତିୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଖେମୋ ନାମାଚରିଯୋ ଖେମଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ସାରିପୁତ୍ତୋ ନାମାଚରିଯୋ ୱିନଯଟ୍ଠକଥାଯ ସାରତ୍ଥଦୀପନୀ ନାମ ଟୀକଂ; ୱିନଯସଙ୍ଗହପକରଣଂ,

ୱିନଯସଙ୍ଗହସ୍ସଟୀକଂ; ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରଟ୍ଠକଥାଯ ସାରତ୍ଥମଞ୍ଜୁସଂ ନାମ ନୱଂ ଟୀକଂ; ପଞ୍ଚିକା ଟୀକଞ୍ଚେତି, ଇମେ ପଞ୍ଚ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି। ବୁଦ୍ଧନାଗୋ ନାମାଚରିଯୋ ୱିନଯତ୍ଥମଞ୍ଜୂସଂ ନାମ କଙ୍ଖାୱିତରଣୀଯା ଟୀକଂ ଅକାସି। ନୱୋ ମୋଗ୍ଗଲାନୋ ନାମାଚରିଯୋ ଅଭିଧାନପ୍ପଦୀପିକଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ୱାଚିସ୍ସରୋ ନାମାଚରିଯୋ ମହାସାମି ନାମ ସୁବୋଧାଲଙ୍କାରସ୍ସ ଟୀକା, ୱୁତ୍ତୋଦଯ ୱିୱରଣଂ, ସୁମଙ୍ଗଲପ୍ପସାଦନି ନାମ ଖୁଦ୍ଦସିକ୍ଖାଯ ଟୀକା; ସମ୍ବନ୍ଧଚିନ୍ତା, ସମ୍ବନ୍ଧଚିନ୍ତାଯ ଟୀକା; ବାଲାୱତାରୋ, ମୋଗ୍ଗଲାନବ୍ୟାକରଣସ୍ସ ପଞ୍ଚିକାଯ ଟୀକା; ଯୋଗୱିନିଚ୍ଛଯୋ, ୱିନଯୱିନିଚ୍ଛଯସ୍ସ ଟୀକା, ଉତ୍ତରୱିନିଚ୍ଛଯସ୍ସ ଟୀକା, ନାମରୂପ-ପରିଚ୍ଛେଦସ୍ସ ୱିଭାଗୋ, ସଦ୍ଦତ୍ଥସ୍ସ ପଦରୂପୱିଭାୱନଂ; ଖେମସ୍ସ ପକରଣସ୍ସ ଟୀକା, ସୀମାଲଙ୍କାରୋ, ମୂଲସିକ୍ଖାଯ ଟୀକା, ରୂପୱିଭାଗୋ, ପଚ୍ଚଯସଙ୍ଗହୋ, ସଚ୍ଚସଙ୍ଖେପସ୍ସ ଟୀକା ଚେତି, ଇମେ ଅଟ୍ଠାରସ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି।

ସୁମଙ୍ଗଲୋ ନାମାଚରିଯୋ ଅଭିଧମ୍ମାୱତାରସ୍ସଟୀକଂ, ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହସ୍ସଟୀକଞ୍ଚ ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ବୁଦ୍ଧପିଯୋ ନାମାଚରିଯୋ ସାରତ୍ଥସଙ୍ଗହଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଧମ୍ମକିତ୍ତି ନାମାଚରିଯୋ ଦନ୍ତଧାତୁ ପକରଣଂ ଅକାସି। ମେଧଙ୍କରୋ ନାମାଚରିଯୋ ଜିନଚରିତଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତୋ ନାମାଚରିଯୋ ଜିନାଲଙ୍କାରଂ, ଜିନାଲଙ୍କାରସ୍ସ ଟୀକଞ୍ଚାତି ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଉପତିସ୍ସୋ ନାମାଚରିଯୋ ଅନାଗତୱଂସସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥଂ ଅକାସି।

କଙ୍ଖାୱିତରଣୀଯା ଲୀନତ୍ଥପ୍ପକାସିନି, ନିସନ୍ଦେହୋ, ଧମ୍ମାନୁସାରଣୀ, ଛେଯ୍ୟାସନ୍ତତି, ଛେଯ୍ୟାସନ୍ତତିଯା ଟୀକା, ସୁମତାଦାୱତାରୋ, ଲୋକପଞ୍ଞତ୍ତି ପକରଣଂ, ତଥାଗତୁପ୍ପତ୍ତି ପକରଣଂ, ନଲାଟଧାତୁ ୱଣ୍ଣନା, ସୀହଳଅୱତ୍ଥୁ, ଧମ୍ମଦୀପକୋ, ପଟିପତ୍ତିସଙ୍ଗହୋ, ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗଣ୍ଠି, ଅଭିଧମ୍ମଗଣ୍ଠି, ନେତ୍ତିପକରଣଗଣ୍ଠି, ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗଚୁଲ୍ଲନୱଟୀକା, ସୋତଦ୍ଧମାଲିନୀ, ପସାଦଜନନୀ, ଓକାସଲୋକୋ, ସୁବୋଧାଲଙ୍କାରସ୍ସ ନୱ ଟୀକା ଚେତି, ଇମେ ୱୀସତି ଗନ୍ଥା ୱୀସତାଚରିଯେହି ୱିସୁଂ ୱିସୁଂ କତା।

ସଦ୍ଧମ୍ମସିରି ନାମାଚରିଯୋ ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତା ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଦେୱୋ ନାମାଚରିଯୋ ସୁମନ କୂଟୱଣ୍ଣନଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଚୁଲ୍ଲବୁଦ୍ଧଘୋସୋ ନାମାଚରିଯୋ ସୋତତ୍ଥକିନିଦାନଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ରଟ୍ଠପାଲୋ ନାମାଚରିଯୋ ମଧୁରସଙ୍ଗାହଣୀକିତ୍ତି ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ସୁଭୂତଚନ୍ଦୋ ନାମାଚରିଯୋ ଲିଙ୍ଗତ୍ଥୱିୱରଣ-ପକରଣଂ ଅକାସି। ଅଗ୍ଗୱଂସୋ ନାମାଚରିଯୋ ସଦ୍ଦନୀତି ପକରଣଂ ନାମ ଅକାସି। ୱଜିରବୁଦ୍ଧି ନାମାଚରିଯୋ ମହାଟୀକଂ ନାମ ନ୍ୟାସପକରଣଟୀକଂ ଅକାସି। ଗୁଣସାଗରୋ ନାମାଚରିଯୋ ମୁଖମତ୍ତସାରଂ, ମୁଖମତ୍ତସାରସ୍ସ ଟୀକଞ୍ଚ ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଅଭଯୋ ନାମାଚରିଯୋ ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତାଯ ମହାଟୀକଂ ଅକାସି। ଞାଣସାଗରୋ ନାମାଚରିଯୋ ଲିଙ୍ଗତ୍ଥୱିୱରଣପ୍ପକାସନଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ ଗୂଳ୍ହତ୍ଥଟୀକଂ, ବାଲପ୍ପବୋଧନଞ୍ଚ ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ ସଦ୍ଦତ୍ଥ-ଭେଦଚିନ୍ତାଯ ମଜ୍ଝିମଟୀକଂ ଅକାସି। ଉତ୍ତମୋ ନାମାଚରିଯୋ ବାଲାୱତାରଟୀକଂ, ଲିଙ୍ଗତ୍ଥୱିୱରଣଟୀକଞ୍ଚ ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତାଯ ନୱ-ଟୀକଂ ଅକାସି। ଏକୋ ଅମଚ୍ଚୋ ଅଭିଧାନପ୍ପଦୀପିକାଯଟୀକଂ, ଗଣ୍ଠିପକରଣସ୍ସ ଦଣ୍ଡୀପ୍ପକରଣସ୍ସ ମାଗଧଭୂତଂ ଟୀକଂ, କୋଲଦ୍ଧଜନସ୍ସ ସକଟଭାସାଯ କତଟୀକଞ୍ଚ ତିୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଧମ୍ମସେନାପତି ନାମାଚରିଯୋ କାରିକଂ, ଏତିମାସପିଦୀପନୀ, ମନୋହାରଞ୍ଚ ତିୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ କାରିକାଯ ଟୀକଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ ଏତିମାସପିଦୀପିକାଯ ଟୀକଂ ଅକାସି।

ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ ସଦ୍ଦବିନ୍ଦୁ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ସଦ୍ଧମ୍ମଗୁରୁ ନାମାଚରିଯୋ ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିପ୍ପକାସକଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ସାରିପୁତ୍ତୋ ନାମାଚରିଯୋ ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିପ୍ପକାସକସ୍ସ ଟୀକଂ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ କଚ୍ଚାଯନସାରଂ ନାମ ପକରଣଂ କଚ୍ଚାଯନସାରସ୍ସ ଟୀକଞ୍ଚ ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅକାସି। ନୱୋ ମେଧଙ୍କରୋ ନାମାଚରିଯୋ ଲୋକଦୀପକସାରଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଅଗ୍ଗପଣ୍ଡିତୋ ନାମାଚରିଯୋ ଲୋକୁପ୍ପତ୍ତି ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ଟୀୱରୋ ନାମାଚରିଯୋ ଜଙ୍ଘଦାସକସ୍ସ ଟୀକଂ ଅକାସି। ମାତିକତ୍ଥଦୀପନୀ, ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହୱଣ୍ଣନା, ସୀମାଲଙ୍କାରସ୍ସଟୀକା, ୱିନଯସମୁଟ୍ଠାନଦୀପନୀ ଟୀକା, ଗଣ୍ଠି ସାରୋ, ପଟ୍ଠାନଗଣନା ନଯୋ, ସୁତ୍ତନିଦ୍ଦେସୋ, ପାତିମୋକ୍ଖୋ, ଚେତି, ଇମେ ଅଟ୍ଠ ଗନ୍ଥେ ସଦ୍ଧମ୍ମଜୋତିପାଲାଚରିଯୋ ଅକାସି। ୱିମଲବୁଦ୍ଧି ନାମାଚରିଯୋ ଅଭିଧମ୍ମ-ପନ୍ନରସଟ୍ଠାନଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅକାସି। ନୱୋ ୱିମଲବୁଦ୍ଧି ନାମାଚରିଯୋ ସଦ୍ଦସାରତ୍ଥଜାଲିନୀ, ସଦ୍ଦସାରତ୍ଥଜାଲିନିଯା ଟୀକା, ୱୁତ୍ତୋଦଯ ଟୀକା, ପରମତ୍ଥମଞ୍ଜୂସା ନାମ ଅଭିଧମ୍ମସଙ୍ଗହଟୀକାଯ ଅନୁଟୀକା ଦସଗଣ୍ଠିୱଣ୍ଣନା, ମାଗଧଭୂତୱିଦଗ୍ଗମୁଖମଣ୍ଡନଟୀକା ଚେତି ଇମେ ଛ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ ପଞ୍ଚପକରଣଟୀକାଯ ନୱାନୁଟୀକଂ ଅକାସି। ଅରିଯୱଂସୋ ନାମାଚରିଯୋ ଅଭିଧମ୍ମସଙ୍ଗହ-ଟୀକାଯ [ପରମତ୍ଥ] ମଣିସାରମଞ୍ଜୁସଂ ନାମ ନୱାନୁଟୀକଂ ଅକାସି। ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହସ୍ସ ଟୀକା, ପେଟକୋପଦେସସ୍ସ ଟୀକା, ଚତୁଭାଣୱାରସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା, ମହାସାରପକାସନୀ, ମହାଦୀପନୀ, ସାରତ୍ଥଦୀପନୀ ଗତି ପକରଣଂ, ହତ୍ଥସାରୋ, ଭୁମ୍ମସଙ୍ଗହୋ, ଭୁମ୍ମନିଦ୍ଦେସୋ, ଦସୱତ୍ଥୁକାଯୱିରତିଟୀକା, ଜୋତନା ନିରୁତ୍ତି, ୱିଭତ୍ତିକଥା, କଚ୍ଚାଯନୱିୱରଣା, ସଦ୍ଧମ୍ମମାଲିନୀ, ପଞ୍ଚଗତି ୱଣ୍ଣନା, ବାଲଚିତ୍ତପବୋଧନଂ, ଧମ୍ମଚକ୍କସୁତ୍ତସ୍ସ ନୱଟ୍ଠକଥା, ଦନ୍ତଧାତୁ ପକରଣସ୍ସ ଟୀକା ଚେତି, ଇମେ ୱୀସତି ଗନ୍ଥା ନାନାଚରିଯେହି କତା, ଅଞ୍ଞାନି ପନ

ପକରଣାନି ଅତ୍ଥି।

କତମାନି ସଦ୍ଧମ୍ମୋ ପାଯନୋ, ବାଲପ୍ପବୋଧନପକରଣସ୍ସ ଟୀକା ଚ, ଜିନାଲଙ୍କାରପକରଣସ୍ସ ନଓଟୀକା ଚ, ଲିଙ୍ଗତ୍ଥୱିୱରଣଂ, ଲିଙ୍ଗୱିନିଚ୍ଛଯୋ; ପାତିମୋକ୍ଖୱିୱରଣଂ, ପରମତ୍ଥକଥାୱିୱରଣଂ, ସମନ୍ତପାସାଦିକା ୱିୱରଣଂ, ଚତୁଭାଣୱାରଟ୍ଠକଥା ୱିୱରଣଂ, ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହୱିୱରଣଂ, ସଚ୍ଚସଙ୍ଖେପୱିୱରଣଂ, ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତାୱିୱରଣଂ, ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିୱିୱରଣଂ, କଚ୍ଚାଯନସାରୱିୱରଣଂ, ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହସ୍ସ ଟୀକା ୱିୱରଣଂ, ମହାୱେସ୍ସନ୍ତରାଜାତକସ୍ସ ୱିୱରଣଂ, ସଦ୍ଧାଭିମତଂ, ମହାୱେସ୍ସନ୍ତରଜାତକସ୍ସ ନଓଟ୍ଠକଥା, ପଠମ ସଂବୋଧି, ଲୋକନେତ୍ତି ଚ, ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯନିଦାନଂ ମିଲିନ୍ଦପଞ୍ହା ୱଣ୍ଣନା, ଚତୁରା ରକ୍ଖା, ଚତୁରକ୍ଖାଯ ଅଟ୍ଠକଥା, ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିପକରଣସ୍ସ ନଓଟୀକା, ଇଚ୍ଚେୱଂ ପଞ୍ଚୱୀସତି ପମାଣାନି ପକରଣାନି ଲଙ୍କୋ ଦୀପାଦୀସୁଟ୍ଠାନେସୁ ପଣ୍ଡିତେହି କତାନି ଅହେସୁଂ, ସମ୍ବୁଦ୍ଧେଗାଥା ଚ, ନରଦେୱ ନାମ ଗାଥା ଚ, ଦାତୱେ ଚୀରତ୍ତି ଗାଥା ଚ, ୱୀସତି ଓୱାଦଗାଥା ଚ, ଦାନସତ୍ତରି, ସୀଲସତ୍ତରି, ସତ୍ତାଦାନୱଣ୍ଣନା, ଅନନ୍ତବୁଦ୍ଧୱନ୍ଦନଗାଥା ଚ, ଅଟ୍ଠୱୀସତି ବୁଦ୍ଧୱନ୍ଦନଗାଥା ଚ, ଅତୀତାନାଗତପଚ୍ଚୁପ୍ପନ୍ନୱନ୍ଦନଗାଥା ଚ, ଅସୀତିମହାସାୱକୱନ୍ଦନଗାଥା ଚ, ନୱହାରଗୁଣୱଣ୍ଣନା ଚାତି, ଇମେ ବୁଦ୍ଧପଣାମ-ଗାଥାଦିକା ଗାଥା ଯୋ ପଣ୍ଡିତେହି ଲଙ୍କାଦୀପାଦିସୁଟ୍ଠାନେସୁ କତା ଅହେସୁଂ [ଇତି ଚୁଲ୍ଲଗନ୍ଥୱଂସେ ଗନ୍ଥକାରକାଚରିଯ ଦୀପକୋ ନାମ ଦୁତିଯୋ ପରିଚ୍ଛେଦୋ]

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୩। ଆଚରିଯାନଂ ସଞ୍ଜାତଟ୍ଠାନପରିଚ୍ଛେଦୋ

ଆଚରିଯେସୁ ଚ ଅତ୍ଥି ଜମ୍ବୁଦୀପିକାଚରିଯା ଅତ୍ଥି, ଲଙ୍କାଦୀପିକାଚରିଯା। କତମେ ଜମ୍ବୁଦୀପିକାଚରିଯା? କତମେ ଲଙ୍କାଦୀପିକାଚରିଯା? ମହାକଚ୍ଚାଯନୋ ଜମ୍ବୁଦୀପିକାଚରିଯୋ ସୋ ହି ଅୱନ୍ତିରଟ୍ଠେ ଉଜ୍ଜେନୀ ନଗରେ ଚନ୍ଦପଜ୍ଜୋତସ୍ସ ନାମ ରଞ୍ଞୋ ପୁରୋହିତୋ ହୁତ୍ୱା କାମାନଂ ଆଦୀନୱଂ ଦିସ୍ୱା, ଘରାୱାସଂ ପହାଯ ସତ୍ଥୁସାସନେ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ହେଟ୍ଠା ୱୁତ୍ତପ୍ପକାରେ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି। ମହାଅଟ୍ଠକଥାଚରିଯୋ ଜମ୍ବୁଦୀପିକୋ, ମହାପଚ୍ଚରିକାଚରିଯୋ, ମହାକୁରୁନ୍ଦିକାଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯା ଦ୍ୱେତି ଇମେ ଚ ଭୂୱାଚରିଯା। ଲଙ୍କାଦୀପିକାଚରିଯା ନାମ ତେ କିର ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯସ୍ସ ପୂରେ ଭୂତାଚରିଯେ କାଲେ ଅହେସୁଂ। ମହାବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯୋ ଜମ୍ବୁଦୀପିକୋ। ସୋ କିର ମଗଧରଟ୍ଠେ ଘୋସକଗାମେ ରଞ୍ଞୋ ପୁରୋହିତସ୍ସ କେସି ନାମ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ସ ପୁତ୍ତୋ, ସତ୍ଥୁସାସନେ ପବ୍ବଜିତ୍ୱା ଲଙ୍କାଦୀପଂ ଗତୋ ହେଟ୍ଠା ୱୁତ୍ତପ୍ପକାରେ ଗନ୍ଥେ ଅକାସି।

ବୁଦ୍ଧଦତ୍ତାଚରିଯୋ, ଆନନ୍ଦାଚରିଯୋ, ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯୋ, ଦ୍ୱେ ବୁଦ୍ଧାଚରିଯୋ, ମହାୱଜିର-ବୁଦ୍ଧାଚରିଯୋ, ଚୁଲ୍ଲୱଜିର-ବୁଦ୍ଧାଚରିଯୋ, ୱିମଲବୁଦ୍ଧସଙ୍ଖାତୋ ଦୀପଙ୍କରାଚରିଯୋ, ଚୁଲ୍ଲଦୀପଙ୍କରାଚରିଯୋ, ଚୁଲ୍ଲଧମ୍ମପାଲାଚରିଯୋ, କସ୍ସପାଚରିଯୋତି ଇମେ ଏକାଦସଚରିଯା ଜମ୍ବୁଦୀପିକା ହେଟ୍ଠା ୱୁତ୍ତପକାରେ ଗନ୍ଥେ ଅକଂସୁ। ମହାନାମାଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯା, ଚୁଲ୍ଲମହାନାମାଚରିଯୋ, ଉପସେନାଚରିଯୋ, ମୋଗ୍ଗଲାନାଚରିଯୋ, ସଙ୍ଘରକ୍ଖିତାଚରିଯୋ, ୱୁତ୍ତୋଦଯକାରାଚରିଯୋ, ଧମ୍ମସିରାଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରା ଦ୍ୱାଚରିଯା, ଅନୁରୁଦ୍ଧାଚରିଯୋ, ଖେମାଚରିଯୋ, ସାରିପୁତ୍ତାଚରିଯୋ, ବୁଦ୍ଧନାଗାଚରିଯୋ, ଚୁଲ୍ଲମୋଗ୍ଗଲାନାଚରିଯୋ, ୱାଚିସ୍ସରାଚରିଯୋ, ସୁମଙ୍ଗଲାଚରିଯୋ, ବୁଦ୍ଧପିଯାଚରିଯୋ, ଧମ୍ମକିତ୍ତି ଆଚରିଯୋ ମେଧଙ୍କରାଚରିଯୋ, ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତାଚରିଯୋ, ଉପତିସ୍ସା ଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରା ୱୀସତାଚରିଯା, ସଦ୍ଧମ୍ମସିରାଚରିଯୋ, ଦେୱାଚରିଯୋ, ଚୁଲ୍ଲବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯୋ, ସାରିପୁତ୍ତାଚରିଯୋ, ରଟ୍ଠପାଲାଚରିଯୋତି ଇମେ ଦ୍ୱେ ପଞ୍ଞାସାଚରିଯା ଲଙ୍କାଦୀପିକାଚରିଯା ନାମ। ସୁଭୂତଚନ୍ଦାଚରିଯୋ, ଅଗ୍ଗୱଂସାଚରିଯୋ, ନୱୋ ୱଜିରବୁଦ୍ଧାଚରିଯୋ, ଗୁଣସାଗରାଚରିଯୋ, ଅଭଯାଚରିଯୋ, ଞାଣସାଗରାଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରା ଦ୍ୱାଚରିଯା, ଉତ୍ତମାଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରୋ ଆଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରୋ ମହାମଚ୍ଚୋ, ଧମ୍ମସେନାପତାଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରା ତଯୋ ଆଚରିଯା, ସଦ୍ଧମ୍ମଗୁରୁ ଆଚରିଯୋ, ସାରିପୁତ୍ତାଚରିଯୋ, ଅଞ୍ଞତରୋ ଏକା ଆଚରିଯୋ, ମେଧଙ୍କରାଚରିଯୋ, ଅଗ୍ଗପଣ୍ଡିତାଚରିଯୋ, ଟୀୱରାଚରିଯୋ, ସଦ୍ଧମ୍ମଜୋତିପାଲାଚରିଯୋ, ୱିମଲବୁଦ୍ଧାଚରିଯୋତି ଇମେ ତେୱୀସତି ଆଚରିଯା ଜମ୍ବୁଦୀପିକା ହେଟ୍ଠା ୱୁତ୍ତପ୍ପକାରେ ଗନ୍ଥେ ପୁକ୍କାମ ସଙ୍ଖାତେ ଅରିମଦ୍ଦନ ନଗରେ ଅକଂସୁ।

ନୱୋୱିମଲବୁଦ୍ଧାଚରିଯୋ ଜମ୍ବୁଦୀପିକୋ ହେଟ୍ଠା ୱୁତ୍ତପ୍ପକାରେ ଗନ୍ଥେ ପଂଯନଗରେ ଅକାସି। ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯୋ ଅରିଯୱଂସାଚରିଯୋତି ଇମେ ଦ୍ୱାଚରିଯା ଜମ୍ବୁଦୀପିକା ହେଟ୍ଠା ୱୁତ୍ତପ୍ପକାରେ ଗନ୍ଥେ ଅତି [ନୱ] ପୁରେ ଅକଂସୁ, ଅଞ୍ଞତରା ୱୀସତାଚରିଯା ଜମ୍ବୁଦୀପିକା ହେଟ୍ଠା ୱୁତ୍ତପ୍ପକାରେ ଗନ୍ଥେ କିଞ୍ଚି ପୁରାଦିଘରେ ଅକଂସୁ।

[ଇତି ଚୁଲ୍ଲଗନ୍ଥୱଂସେ ଆଚରିଯାନଂ ସଞ୍ଜାତଟ୍ଠାନ ଦୀପକୋ ନାମ ତତିଯୋ ପରିଚ୍ଛେଦୋ।]

୪। ଆଯାଯକାଚରିଯ-ପରିଚ୍ଛେଦୋ

ଗନ୍ଥା ପନ ସିଯା ଆଯାଚନେନ ଆଚରିଯେହି କତା, ସିଯା ଅନାଯାଚନେନ ଆଚରିଯେହି କତା। କତମେ ଗନ୍ଥା ଆଯାଚନେନ, କତମେ ଅନାଯାଚନେନ କତା? ମହାକଚ୍ଚାଯନ ଗନ୍ଥୋ, ମହାଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ମହାପଚ୍ଚରିଯ ଗନ୍ଥୋ, ମହାକୁରୁନ୍ଦି ଗନ୍ଥୋ, ମହାପଚ୍ଚରିଯଗନ୍ଥସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ମହାକୁରୁନ୍ଦି ଗନ୍ଥସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋତି। ଇମେହି ଛ ଗନ୍ଥେହି ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସାସନୁଗ୍ଗହନତ୍ଥାଯ ସଦ୍ଧମ୍ମଠିତିଯା କତା।

କ। ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯ-ଗନ୍ଥଦୀପନା

ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯ ଗନ୍ଥେସୁ ପନ ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗୋ, ସଙ୍ଘପାଲେନ ନାମ ସଙ୍ଘଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ଦୀଘନିକାଯସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଦାଠା ନାମେନ ସଙ୍ଘଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ମଜ୍ଝିମନିକାଯସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ବୁଦ୍ଧମିତ୍ତନାମେନ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ସଂଯୁତ୍ତନିକାଯସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଜୋତିପାଲେନ ନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରନିକାଯସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଭଦନ୍ତା ନାମ ଥେରେନ ସହଆଜୀୱକେନ ଉପାସକେନ ଚ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ସମନ୍ତପାସାଦିକା ନାମ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ବୁଦ୍ଧସିରି ନାମେନ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ସତ୍ତନ୍ନଂ ଅଭିଧମ୍ମ-ଗନ୍ଥାନଂ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଚୁଲ୍ଲବୁଦ୍ଧଘୋସେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ଧମ୍ମପଦସ୍ସଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ କୁମାରକସ୍ସପନାମେନ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ଜାତକସ୍ସଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ଥଦସ୍ସୀ, ବୁଦ୍ଧମିତ୍ତ, ବୁଦ୍ଧପିଯଦେୱ ସଙ୍ଖାତେହି ତୀହି ଥେରେହି ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ଖୁଦ୍ଦକପାଠସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ସୁତ୍ତନିପାତସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ। ଅପଦାନସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ପଞ୍ଚନିକାଯ ୱିଞ୍ଞୂହି ପଞ୍ଚହି ଥେରେହି ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତୋ।

ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯ-ଗନ୍ଥଦୀପନା ନିଟ୍ଠିତା।

ଖ। ବୁଦ୍ଧଦତ୍ତାଚରିଯ-ଗନ୍ଥଦୀପନା

ବୁଦ୍ଧତ୍ତାଚରିଯ ଗନ୍ଥେସୁ ପନ ୱିନଯ-ୱିନିଚ୍ଛଯଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ସିସ୍ସେନ ବୁଦ୍ଧସୀହେନ ନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧତ୍ତାଚରିଯା କତୋ। ଉତ୍ତର-ୱିନିଚ୍ଛଯଗନ୍ଥୋ ସଙ୍ଘପାଲେନ ନାମେନ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଦତ୍ତାଚରିଯେନ କତୋ। ଅଭିଧମ୍ମାୱତାରୋ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ସିସ୍ସେନ ସୁମତି ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଦତ୍ତାଚରିଯେନ କତୋ। ବୁଦ୍ଧୱଂସସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ତେନେୱ ବୁଦ୍ଧସୀହନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧଦତ୍ତାଚରିଯେନ କତୋ।

ବୁଦ୍ଧଦତ୍ତାଚରିଯ-ଗନ୍ଥଦୀପନା ନିଟ୍ଠିତା।

ଅଭିଧମ୍ମକଥାଯ ମୂଲଟୀକା ନାମ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ବୁଦ୍ଧମିତ୍ତା ନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ଆନନ୍ଦାଚରିଯେନ କତୋ।

ଗ। ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯେନ-ଗନ୍ଥଦୀପନା

ନେତ୍ତିପକରଣସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଧମ୍ମରକ୍ଖିତ ନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯେନ କତୋ। ଇତିୱୁତ୍ତକଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ଉଦାନଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ଚରିଯାପିଟକଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ଥେରକଥାଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ଥେରିକଥାଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ୱିମାନୱତ୍ଥୁଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ପେତୱତ୍ଥୁଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ, ଇମେ ସତ୍ତ ଗନ୍ଥା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯେନ କତୋ। ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ଦାଠା ନାମେନ ନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯେନ କତୋ, ଦୀଘନିକାଯ-ଅଟ୍ଠକଥାଦୀନଂ ଚତୁନ୍ନଂ ଅଟ୍ଠକଥାନଂ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ, ଅଭିଧମ୍ମଟ୍ଠକଥାଯ ଅନୁଟୀକା ଗନ୍ଥୋ, ନେତ୍ତିପକରଣଟ୍ଠକଥାଯ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ, ବୁଦ୍ଧୱଂସଟ୍ଠକଥାଯ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ, ଜାତକଟ୍ଠକଥାଯ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ଚେତି ଇମେ ପଞ୍ଚ ଗନ୍ଥା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯେନ କତୋ।

ଧମ୍ମପାଲାଚରିଯ-ଗନ୍ଥଦୀପନା ନିଟ୍ଠିତା।

ନିରୁତ୍ତିମଞ୍ଜୂସା ନାମ ଚୁଲ୍ଲନିରୁତ୍ତିଟୀକା ଗନ୍ଥୋ, ମହାନିରୁତ୍ତିସଙ୍ଖେପୋ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଚ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ପୁଙ୍କାଚରିଯେହି ୱିଂସୁ କତୋ।

ପଞ୍ଚ ୱିନଯପକରଣାନଂ ୱିନଯଗଣ୍ଠି ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ମହାୱଜିରବୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତୋ। ଗ୍ଲାସସଙ୍ଖାତୋ ମୁଖମତ୍ତଦୀପନୀ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ୱିମଲବୁଦ୍ଧି ଆଚରିଯେନ କତୋ। ଅତ୍ଥବ୍ଯକ୍ଖ୍ଯାନୋ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଚୁଲ୍ଲୱଜିରବୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତୋ। ରୂପସିଦ୍ଧି ତସ୍ସ ଚ ଗନ୍ଥସ୍ସ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ସଦ୍ଦ ପଞ୍ଚସୁତ୍ତଞ୍ଚ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଦୀପଙ୍କରାଚରିଯେନ କତୋ। ସଦ୍ଦସଙ୍ଖେପୋ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଚୁଲ୍ଲଧମ୍ମପାଲାଚରିଯେନ କତୋ। ମୋହଚ୍ଛେଦନୀ ଗନ୍ଥୋ, ୱିମତିଚ୍ଛେଦନୀ ଗନ୍ଥୋ, ଦସ ବୁଦ୍ଧୱଂସୋ, ଅନାଗତୱଂସୋ ଚା। ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା କସ୍ସପାଚରିଯେନ କତୋ। ପଟିସମ୍ଭିଦାମଗ୍ଗସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ମହାନାମେନ ଉପାସକେନ ଆଯାଚିତେନ ମହାନାମାଚରିଯେନ କତୋ। ଦୀପୱଂସୋ, ଥୂପୱଂସୋ, ବୋଧିୱଂସୋ, ଚୁଲ୍ଲୱଂସୋ, ପୋରାଣୱଂସୋ, ମହାୱଂସୋ ଚାତି ଇମେ ଛ ଗନ୍ଥା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ମହାନାମାଚରିଯେହି ୱିସୁଂ କତା। ନୱୋ ମହାୱଂସଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଚୁଲ୍ଲମହାନାମାଚରିଯେନ କତୋ। ସଦ୍ଧମ୍ମପଜ୍ଜୋତିକା ନାମ ମହାନିଦ୍ଦେସସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା ଗନ୍ଥୋ ଦେୱେନ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ଉପସେନାଚରିଯେନ କତୋ। ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନବ୍ଯାକରଣଗନ୍ଥେ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନାଚରିଯେନ କତୋ। ସୁବୋଧାଲଙ୍କାର ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସଙ୍ଘରକ୍ଖିତାଚରିଯେନ କତୋ। ୱୁତ୍ତୋଦଯ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ୱୁତ୍ତୋଦଯକାରାଚରିଯେନ କତୋ। ଖୁଦ୍ଦସିକ୍ଖା ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଧମ୍ମସିରାଚରିଯେନ କତୋ। ପୋରାଣଖୁଦ୍ଦସିକ୍ଖା ଟୀକା ଚ ମୂଲସିକ୍ଖା ଚାତି, ଇମେ ଦ୍ୱେ ଗନ୍ଥେ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରେହି ଦ୍ୱିହାଚରିଯେହି ୱିଂସୁ କତା।

ପରମତ୍ଥୱିନିଚ୍ଛଯଂ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ସଙ୍ଘରକ୍ଖିତେନ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ଅନୁରୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତୋ। ନାମରୂପ-ପରିଚ୍ଛେଦୋ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅନୁରୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତୋ। ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହଂ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ନମ୍ମ ନାମେନ ଉପାସକେନ ଆଯାଚିତେନ ଅନୁରୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତୋ। ଖେମୋ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଖେମାଚରିଯେନ କତୋ। ସାରତ୍ଥଦୀପନୀ ନାମ ୱିନଯଟ୍ଠକଥାଯ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ, ୱିନଯସଙ୍ଗହଂ, ୱିନଯସଙ୍ଗହସ୍ସ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ, ଅଙ୍ଗୁତ୍ତରଟ୍ଠକଥାଯ ନୱୋ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋତି ଇମେ ଚତ୍ତାରୋ ଗନ୍ଥା ପରକ୍କମବାହୁ ନାମେନ ଲଙ୍କାଦୀପିସ୍ସରେନ ରଞ୍ଞା ଆଯାଚିତେନ ସାରିପୁତ୍ତାଚରିଯେନ କତୋ। ସକଟସଦ୍ଦସତ୍ଥସ୍ସ ପଞ୍ଚିକାଯ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସାରିପୁତ୍ତାଚରିଯେନ କତୋ। କଙ୍ଖାୱିତରଣିଯା ୱିନଯତ୍ଥମଞ୍ଜୂସା ନାମ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ସୁମେଧା ନାମଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ବୁଦ୍ଧନାଗାଚରିଯେନ କତୋ। ଅଭିଧାନପ୍ପଦୀପିକୋ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଚୂଲମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନାଚରିଯେନ କତୋ। ସୁବୋଧାଲଙ୍କାରସ୍ସ ମହାସାମି ନାମ ଟୀକା, ୱୁତ୍ତୋଦଯ ୱିୱରଣଞ୍ଚାତି ଇମେ ଦ୍ୱେ ଗନ୍ଥା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ୱାଚିସ୍ସରେନ କତା। ଖୁଦ୍ଦସିକ୍ଖାଯ ସୁମଙ୍ଗଲପ୍ପସାଦନି ନାମ ନୱୋ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ସୁମଙ୍ଗଲେନ ଆଯାଚିତେନ ନୱାଚିସ୍ସରେନ କତୋ। ସମ୍ବନ୍ଧଚିନ୍ତାଟୀକା ବାଲାୱତାରୋ, ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନବ୍ଯାକରଣସ୍ସ ଟୀକା ଚାତି ଇମେ ତଯୋ ଗନ୍ଥା, ସୁମଙ୍ଗଲ, ବୁଦ୍ଧମିତ୍ତ, ମହାକସ୍ସପ ସଙ୍ଖାତେହି ତୀହି ଥେରେହି ଚ, ଧମ୍ମକିତ୍ତି ନାମ ଉପାସକେନ, ୱାନିଜ୍ଜା ଭାତୁ ଉପାସକେନ ଚ ଆଯାଚିତେନ ୱାଚିସ୍ସରେନ କତୋ। ନାମରୂପପରିଚ୍ଛେଦସ୍ସ ୱିଭାଗୋ, ସଦ୍ଦତ୍ଥସ୍ସ ପଦରୂପ-ୱିଭାୱନଂ, ଖେମପକରଣସ୍ସ ଟୀକା, ସୀମାଲଙ୍କାରୋ, ମୂଲସିକ୍ଖାଯ ଟୀକା, ରୂପୱିଭାଗୋ, ପଚ୍ଚଯସଙ୍ଗହୋ ଚାତି ଇମେ ସତ୍ତ ଗନ୍ଥା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ୱାଚିସ୍ସରେନ କତା। ସଚ୍ଚସଙ୍ଖେପସ୍ସ ଟୀକା ଗନ୍ଥୋ ସାରିପୁତ୍ତ-ନାମେନ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ୱାଚିସ୍ସରେନ କତୋ। ଅଭିଧମ୍ମାୱତାରସ୍ସ ଟୀକା, ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହସ୍ସ ଟୀକା ଚାତି ଇମେ ଦ୍ୱେ ଗନ୍ଥା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସୁମଙ୍ଗଲାଚରିଯେନ କତା। ସାରତ୍ଥସଙ୍ଗହଂ ନାମ ଗନ୍ଥୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ବୁଦ୍ଧପ୍ପିଯେନ କତୋ ଦନ୍ତଧାତୁୱଣ୍ଣନା ନାମ ପକରଣଂ

ଲଙ୍କାଦୀପିସ୍ସରସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ ସେନାପତିନା ଆଯାଚିତେନ ଧମ୍ମକିତ୍ତିନାମାଚରିଯେନ କତଂ। ଜିନଚରିତଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ମେଧଙ୍କରାଚରିଯେନ କତଂ। ଜିନାଲଙ୍କାରୋ, ଜିନାଲଙ୍କାରସ୍ସ ଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ବୁଦ୍ଧରକ୍ଖିତାଚରିଯେନ କତୋ। ଅମତଧରସ୍ସ ନାମ ଅନାଗତୱଂସସ୍ସ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଟ୍ଠକଥା ଉପତିସ୍ସାଚରିଯେନ କତା। କଙ୍ଖାୱିତରଣୀଯା ଲୀନତ୍ଥପକାସିନୀ, ନିସନ୍ଦେହୋ, ଧମ୍ମାନୁସାରଣୀ, ଜ୍ଝେଯ୍ଯା-ସନ୍ତତି, ଜ୍ଝେଯ୍ଯା-ସନ୍ତତିଯା ଟୀକା, ସୁମତାୱତାରୋ, ଲୋକପଞ୍ଞତ୍ତି ପକରଣଂ, ତଥାଗତୁପ୍ପତ୍ତି ପକରଣଂ, ନଲାଟଧାତୁୱଣ୍ଣନା, ସୀହଳଅଓତ୍ଥୁ, ଧମ୍ମଦୀପକୋ ପଟିପତ୍ତି ସଙ୍ଗହୋ, ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗସ୍ସ ଗଣ୍ଠି, ଅଭିଧମ୍ମଗଣ୍ଠି, ନେତ୍ତିପକରଣଗଣ୍ଠି, ୱିସୁଦ୍ଧିମଗ୍ଗଚୂଲ-ନୱଟୀକା, ସୋତଦ୍ଧମାଲିନୀ, ପସାଦଜନନୀ, ୱକସ୍ସଲୋକୋ, ସୁବୋଧାଲଙ୍କାରସ୍ସ ନୱ ଟୀକା ଚେତି, ଇମେ ୱୀସତି ଗନ୍ଥା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ୱୀସତାଚରିଯେହି ୱିଂସୁ ୱିଂସୁ କତା।

ସଦ୍ଦତ୍ଥ ଭେଦଚିନ୍ତା ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସଦ୍ଧମ୍ମସିରିନାମାଚରିଯେନ କତଂ। ସୁମନ-କୂଟୱଣ୍ଣନଂ ନାମ ପକରଣଂ, ରାହୁଲା ନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ୱାଚିସ୍ସରେନଦେୱଥେରେନ କତଂ। ସୋତତ୍ଥ କିଂ ମହାନିଦାନଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଚୁଲ୍ଲବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯେନ କତଂ। ମଧୁରସଙ୍ଗାହନି ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ରଟ୍ଠପାଲାଚରିଯେନ କତଂ। ଲିଙ୍ଗତ୍ଥୱିୱରଣଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସୁଭୂତଚନ୍ଦାଚରିଯେନ କତଂ। ସଦ୍ଦନୀତିପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଗ୍ଗୱଂସାଚରିଯେନ କତଂ। ଗ୍ଲାସପକରଣସ୍ସ ମହାଟୀକା ନାମ ଟୀକା ଅତ୍ତନୋ

ମତିଯା ୱଜିରବୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତା। ମୁଖମତ୍ତସାରୋ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଗୁଣସାଗରାଚରିଯେନ କତୋ। ମୁଖମତ୍ତସାରସ୍ସ ଟୀକା ସୁତସମ୍ପନ୍ନ ନାମେନ ଧମ୍ମରାଜିନୋ ଗୁରୁନା ସଙ୍ଘଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ଗୁଣସାଗରାଚରିଯେନ କତା। ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତାଯ ମହାଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଭଯାଚରିଯେନ କତା। ଲିଙ୍ଗତ୍ଥୱିୱରଣପ୍ପକାସକଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଞାଣସାଗରାଚରିଯେନ କତଂ। ଗୁଳ୍ହତ୍ଥସ୍ସ ଟୀକା ବାଲପ୍ପବୋଧନଞ୍ଚ ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତଂ। ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତାଯ ମଜ୍ଝିମଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତା। ବାଲାୱତାରସ୍ସ ଟୀକା, ଲିଙ୍ଗତ୍ଥୱିୱରଣା ଟୀକା ଚ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଉତ୍ତମାଚରିଯେନ କତା। ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତାଯ ନୱ ଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତା। ଅଭିଧାନପ୍ପଦୀପିକାଯ ଟୀକା ଦଣ୍ଡୀପକରଣସ୍ସ ମଗଧ-ଭୂତା ଟୀକା ଚାତି ଦୁୱିଧା ଟୀକାଯୋ ଅତ୍ତନୋ ମତି, ସୀହସୂର ନାମ ରଞ୍ଞୋ ଏକେନ ଅମଚ୍ଚେନ କତା। କୋଲଦ୍ଧଜନସ୍ସଟୀକା ପାସାଦିକେନ ନାମ ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ତେନେୱ ମହାମଚ୍ଚେନ କତା। କାରିକଂ ନାମ ପକରଣଂ ଞାଣଗମ୍ଭୀରନାମେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଆଯାଚିତେନ ଧମ୍ମସେନାପତାଚରିଯେନ କତଂ। ଏତିମାସମିଦୀପନୀ [ୱା ଏତିମାସମିଦୀପିକା] ନାମ ପକରଣଂ ମନୋହାରଞ୍ଚ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ତେନେୱ ଧମ୍ମସେନାପତାଚରିଯେନ କତଂ। କାରିକାଯ ଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତା। ଏତିମାସମିଦୀପିକାଯ ଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତା।

ସଦ୍ଦବିନ୍ଦୁପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଧମ୍ମରାଜସ୍ସ ଗୁରୁନା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତଂ। ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିପ୍ପକାସକଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅଞ୍ଞତରେନ ଭିକ୍ଖୁନା ଆଯାଚିତେନ ସଦ୍ଧମ୍ମଗୁରୁ ନାମାଚରିଯେନ କତଂ। ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିପ୍ପକାସକସ୍ସ ଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସାରିପୁତ୍ତାଚରିଯେନ କତା।

କଚ୍ଚାଯନ ସାରୋ ଚ କଚ୍ଚାଯନସାରସ୍ସ ଟୀକା ଚାତି ଦୁୱିଧଂ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତଂ। ଲୋକଦୀପକସାରଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ନୱେନମେଧଙ୍କରାଚରିଯେନ କତଂ। ଲୋକୁପ୍ପତ୍ତିପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଗ୍ଗପଣ୍ଡିତାଚରିଯେନ କତଂ। ଜଙ୍ଘଦାସକସ୍ସ ଟୀକା ଭୂତା ମଗଧଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଚୀୱରାଚରିଯେନ କତା। ମାତିକତ୍ଥଦୀପନୀ, ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହୱଣ୍ଣନା, ସୀମାଲଙ୍କାରସ୍ସଟୀକା, ଗଣ୍ଠିସାରୋ, ପଟ୍ଠାନଗଣନାନଯୋ ଚାତି ଇମେ ପଞ୍ଚ ପକରଣାନି ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସଦ୍ଧମ୍ମଜୋତିପାଲାଚରିଯେନ କତାନି। ସଙ୍ଖେପୱଣ୍ଣନା ପରକ୍କମବାହୁ-ନାମେନ ଜମ୍ବୁଦୀପିସ୍ସରେନ ରଞ୍ଞୋ ଆଯାଚିତେ ତେନେୱ ସଦ୍ଧମ୍ମଜୋତିପାଲାଚରିଯେନ କତା। କଚ୍ଚାଯନସ୍ସ ସୁତ୍ତନିଦ୍ଦେସୋ ଅତ୍ତନୋ ସିସ୍ସେନ ଧମ୍ମଚାରିନା ଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ସଦ୍ଧମ୍ମଜୋତିପାଲାଚରିଯେନ କତୋ। ୱିନଯସମୁଟ୍ଠାନଦୀପନୀ ନାମ ପକରଣଂ, ଅତ୍ତନୋ ଗୁରୁନା ସଙ୍ଘଥେରେନ ଆଯାଚିତେନ ସଦ୍ଧମ୍ମ-ଜୋତିପାଲାଚରିଯେନ କତଂ।

ସତ୍ତପକରଣାନି ପନ ତେନ ପୁକ୍କାମନଗରେ କତାନି। ସଙ୍ଖେପୱଣ୍ଣନାୱ ଲଙ୍କାଦୀପେ କତା। ଅଭିଧମ୍ମ-ପନ୍ନରସଟ୍ଠାନୱଣ୍ଣାନଂ ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ନୱେନ-ୱିମଲବୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତା। ସଦ୍ଦସାରତ୍ଥଜାଲିନୀ ନାମ ପକରଣଂ ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ନୱେନ-ୱିମଲବୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତଂ। ସଦ୍ଦସାରତ୍ଥ-ଜାଲିନିଯା ଟୀକା, ପଂଯନଗରେ ରଞ୍ଞୋ ଗୁରୁନା ସଙ୍ଘରାଜେନ ଆଯାଚିତେନ ତେନେୱ ନୱେନ ୱିମଲବୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତା। ୱୁତ୍ତୋଦଯସ୍ସ ଟୀକା, ଅଭିଧମ୍ମସଙ୍ଗହସ୍ସ ଟୀକାଯ ପରମତ୍ଥମଞ୍ଜୂସା ନାମ ଅନୁଟୀକା, ଦସଗଣ୍ଠିୱଣ୍ଣନଂ ନାମ ପକରଣଂ, ମଗଧଭୂତୱିଦଗ୍ଗମୁଖମଣ୍ଡନିଯାଟୀକା ଚାତି ଇମାନି ଚତ୍ତାରି ପକରଣାନି ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ତେନେୱ ନୱେନ ୱିମଲବୁଦ୍ଧାଚରିଯେନ କତାନି।

ପଞ୍ଚପକରଣଟୀକାଯ ନୱାନୁଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରୋ ଚରିଯେନ କତା। ଅଭିଧମ୍ମସଙ୍ଗହସ୍ସ ନୱଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅଞ୍ଞତରାଚରିଯେନ କତା। ଅଭିଧମ୍ମତ୍ଥସଙ୍ଗହଟୀକାଯ [ମଣି] ମଞ୍ଜୂସା [ମଣିସାରମଞ୍ଜୂସା] ନାମ ନୱାନୁଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଅରିଯୱଂସାଚରିଯେନ କତା।

ପେଟକୋପଦେସସ୍ସ ଟୀକା ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ଉଦୁମ୍ବରିନାମାଚରିଯେନ ପୁକ୍କାମନଗରେ କତା। ଚତୁଭାଣୱାରସ୍ସ ଅଟ୍ଠକଥା, ମହାସାରପକାସିନି, ମହାଦୀପନୀ, ସାରତ୍ଥଦୀପନୀ, ଗତିପକରଣଂ, ହତ୍ଥାସାରୋ, ଭୁମ୍ମସଙ୍ଗହୋ, ଭୁମ୍ମନିଦ୍ଦେସୋ, ଦସୱତ୍ଥୁକାଯୱିରତିଟୀକା, ଚୋଦନାନିରୁତ୍ତି, ୱିଭତ୍ତିକଥା, ସଦ୍ଧମ୍ମମାଲିନି, ପଞ୍ଚଗତିୱଣ୍ଣନା, ବାଲଚିତ୍ତ-ପବୋଧନଂ, ଧମ୍ମଚକ୍କସୁତ୍ତସ୍ସ ନୱଟ୍ଠକଥା, ଦନ୍ତଧାତୁ-ପକରଣସ୍ସ ଟୀକା ଚ ସଦ୍ଧମ୍ମୋପାଯନୋ ବାଲପ୍ପବୋଧନଟୀକା ଚ, ଜିନାଲଙ୍କାରସ୍ସ ନୱଟୀକା ଚ, ଲିଙ୍ଗତ୍ଥ-ୱିୱରଣଂ, ଲିଙ୍ଗତ୍ଥ-ୱିନିଚ୍ଛଯୋ, ପାତିମୋକ୍ଖୱିୱରଣଂ, ପରମତ୍ଥକଥାୱିୱରଣଂ, ସମନ୍ତପାସାଦିକୱିୱରଣଂ, ଚତୁଭାଣୱାରଟ୍ଠକଥା ୱିୱରଣଂ, ଅଭିଧମ୍ମସଙ୍ଗହୱିୱରଣଂ, ସଚ୍ଚସଙ୍ଖେପୱିୱରଣଂ, ସଦ୍ଦତ୍ଥଭେଦଚିନ୍ତାୱିୱରଣଂ, ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିୱିୱରଣଂ, କଚ୍ଚାଯନସାରୱିୱରଣଂ, କଚ୍ଚାଯନୱିୱରଣଂ, ଅଭିଧମ୍ମସଙ୍ଗହସ୍ସଟୀକାୱିୱରଣଂ, ମହାୱେସ୍ସନ୍ତରଜାତକସ୍ସ ୱିୱରଣଂ, ସକ୍କାଭିମତଂ, ମହାୱେସ୍ସନ୍ତରଜାତକସ୍ସ ନୱଟ୍ଠକଥା, ପଠମ-ସମ୍ବୋଧି ଚ ଲୋକନେତ୍ତି, ବୁଦ୍ଧଘୋସାଚରିଯନିଦାନଂ, ମିଲିନ୍ଦ-ପଞ୍ହୋ ୱଣ୍ଣନା, ଚତୁରାରକ୍ଖା, ଚତୁରାରକ୍ଖାଯଅଟ୍ଠକଥା, ସଦ୍ଦୱୁତ୍ତିପ୍ପକରଣସ୍ସ ନୱଟୀକା ଚାତି ଇମାନି, ତିଚତ୍ତାଲୀସ ପକରଣାନି ଅତ୍ତନୋ ମତିଯା ସାସନସ୍ସ ଜାତିଯା ସଦ୍ଧମ୍ମସ୍ସ ଠିତିଯା ଚ ଲଙ୍କାଦୀପାଦୀସୁ ୱିଂସୁ ୱିଂସୁ କତାନି।

ସମ୍ବୁଦ୍ଧେ ଗାଥା ଚ…ପେ… ନୱହାରଗୁଣୱଣ୍ଣନା ଚାତି ଇମେ ବୁଦ୍ଧପଣାମାଦିକା ଗାଥାୟୋ। ଅତ୍ତନୋ ଅତ୍ତନୋ ବୁଦ୍ଧଗୁଣପକାସନତ୍ଥାୟ ଅତ୍ତନୋ ଚ ପରେ ଚ ଅନନ୍ତପଞ୍ଞାପଞ୍ଞାପତ୍ତନତ୍ଥାୟ ଚ ପଣ୍ଡିତେହି ଲଙ୍କାଦୀପାଦୀସୁ ୱିଂସୁ ୱିଂସୁ କତା।

[ଇତି ଚୁଲ୍ଲ-ଗନ୍ଥୱଂସେ ଆୟାଚକାଚରିୟଦୀପକୋ ନାମ ଚତୁତ୍ଥୋ ପରିଚ୍ଛେଦୋ।]

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୫। ପକିଣ୍ଣକ-ପରିଚ୍ଛେଦୋ

ନାମଂ ଆରୋପନଂ ପୋତ୍ଥକଂ ଗନ୍ଥକାରସ୍ସ ଚ। ଲେଖଂଲେଖାପନଞ୍ଚେୱ, ୱଦାମି ତଦନନ୍ତରନ୍ତି। ତତ୍ଥ ଚତୁରାସୀତିଯା ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧସହସ୍ସାନି ପିଟକ, ନିକାଯଙ୍ଗ, ୱଗ୍ଗ, ନିପାତାଦିକଂ ନାମଂ, କେନାରୋପିତଂ, କତ୍ଥ ଆରୋପିତଂ, କଦା ଆରୋପିତଂ, କିମତ୍ଥଂ ଆରୋପିତନ୍ତି? ତତ୍ରାଯଂ ୱିଞ୍ଞସଜ୍ଜନାକେନ ଆରୋପିତନ୍ତି ପଞ୍ଚସତଖୀଣାସୱେହି ଆରୋପିତଂ। ତେହି ସଙ୍ଗବୁଦ୍ଧୱଚନଂ ସଙ୍ଗାଯନ୍ତି, ଇଦଂ ପିଟକଂ, ଅଯଂ ନିକାଯୋ, ଇଦଂ ଅଙ୍ଗଂ, ଅଯଂ ୱଗ୍ଗୋ, ଅଯଂ ନିପାତୋତି। ଏୱମାଦିକଂ ନାମଂ ଆରୋପେନ୍ତି। କତ୍ଥ ଆରୋପିତନ୍ତି? ରାଜଗହେ ୱେଭାରପଙ୍କତସ୍ସ ପାଦେ ଧମ୍ମମଣ୍ଡପେ ଆରୋପିତଂ। କଦା ଆରୋପିତନ୍ତି? ଭଗୱତୋ ପରିନିବ୍ବୁତେ ପଠମସଙ୍ଗାଯନକାଲେ ଆରୋପିତଂ। କିମତ୍ଥଂ ଆରୋପିତନ୍ତି? ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ୱୋହାରସୁଖତ୍ଥାଯ ସୁଖଧାରଣତ୍ଥାଯ ଚ ଆରୋପିତଂ। ସଙ୍ଗୀତିକାଲେ ପଞ୍ଚସତା ଖୀଣାସୱା ତେସଞ୍ଚ ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ନାମ ୱଗ୍ଗନିପାତତୋ। ଇମସ୍ସ ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧସ୍ସ ଅଯଂ ନାମୋ ହୋତୁ, ଇମସ୍ସ ଚ ପକରଣସ୍ସ ଅଯଂ ନାମୋତି, ଅବ୍ରୱୁଂ ସଙ୍ଗଂ ନାମାଦିକଂ କିଞ୍ଚଂ ଅକଂସୁ। ତେ ଖୀଣାସୱା, ଯଦି ନାମାଦିକଂ କିଞ୍ଚଂ ଅକତଂ ନ ସୁପାକଟଂ ତସ୍ମା ୱୋହାରସୁଖତ୍ଥାଯନାମାଦିକଂ କିଞ୍ଚଂ କତଂ ଅନାଗତେ ପନତ୍ଥାଯ ନାମାଦିକଂ ପଓଉିତଂ ଅସଞ୍ଞାତନାମୋ ନ ସୁଟ୍ଠୁ ପାକଟୋ ସଙ୍ଗସୋ ଭୱେତି। ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ନାମ ଦୀପନା ନିଟ୍ଠିତା।

ଚତୁରାସୀତି ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧସହସ୍ସାନି କେନ ପୋତ୍ଥକେ ଆରୋପିତାନି, କଦା ଆରୋପିତାନି, କିମତ୍ଥଂ ଆରୋପିତାନୀତି। ତତ୍ରାଯଂ ୱିସଜ୍ଜନା କେନାରୋପିତାନିତି? ଖୀଣାସୱମହାନାଗେହି ଆରୋପିତାନି। କତ୍ଥ ଆରୋପିତାନୀତି? ଲଙ୍କାଦୀପେ ଆରୋପିତାନି। କଦା ଆରୋପିତାନୀତି? ସଦ୍ଧାତିସ୍ସସ୍ସରାଜିନୋ ପୁତ୍ତସ୍ସ ୱଟ୍ଟଗାମନି ରାଜସ୍ସ କାଲେ ଆରୋପିତାନି। କିମତ୍ଥଂ ଆରୋପିତାନୀତି? ଧମ୍ମକ୍ଖନ୍ଧାନଂ ଅୱିଧଂସନତ୍ଥାଯ ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତିଯା ଚ ଆରୋପିତାନି।

ଧରମାନୋ ହି ଭଗୱା, ଅମ୍ହାକଂ ସୁଗତୋଧୀରୋ;

ନିକାଯେ ପଞ୍ଚଦେସେତି, ଯାୱ ନିବ୍ବାନଗମନା।

ସଙ୍ଗେପି ତେ ଭିକ୍ଖୁ ଆଦି, ମନସା ୱଚସାହାରୋ;

ସଙ୍ଗେ ଚ ୱାଚୁଗ୍ଗତା ହୋନ୍ତି, ମହାପଞ୍ଞାସତିୱରା।

ନିବ୍ବୁତେ ଲୋକନାଥମ୍ହି, ତତୋ ୱସ୍ସସତଂ ଭୱେ;

ଅରିଯାନରିଯା ଚାପି ଚ, ସଙ୍ଗେ ୱାଚୁଗ୍ଗତା ଧୁୱଂ।

ତତୋ ପରଂ ଅଟ୍ଠରସଂ, ଦ୍ୱିସତଂୱସ୍ସ ଗଣନଂ;

ସଙ୍ଗେ ପୁଥୁଜ୍ଜନା ଚେୱ, ଅରିଯା ଚ ସଙ୍ଗେପିତେ।

ମନସାୱଚସାଯେୱ, ୱାଚୁଗ୍ଗତାୱ ସଙ୍ଗଦା;

ଦୁଟ୍ଠଗାମଣିରଞ୍ଞୋ ଚ, କାଲେ ୱାଚୁଗ୍ଗତା ଧୁୱଂ।

ଅରିଯାନରିଯାପି ଚ, ନିକାଯେ ଧାରଣାସଦା;

ତତୋ ପରମ୍ହି ରାଜା ଚ, ତତୋ ଚୁତୋ ଚ ତୁସିତେ।

ଉପ୍ପଜ୍ଜି ଦେୱ ଲୋକେ ସୋ, ଦେୱେହି ପରିୱାରିତୋ;

ସଦ୍ଧା ତିସ୍ସୋତି ନାମେନ, ତସ୍ସ କନିଟ୍ଠକୋ ହିତୋ।

ତତୋ ଲଦ୍ଧରଟ୍ଠୋ ହୋତି, ବୁଦ୍ଧସାସନପାଲକୋ।

ତଦା କାଲେ ଭିକ୍ଖୂ ଆସୁଂ, ସଦ୍ଧେ ୱାଚୁଗ୍ଗତା ସଦା;

ନିକାଯେ ପଞ୍ଚୱେଧେୱ, ଯାୱ ରଞ୍ଜୋ ଚ ଧାରଣା;

ତତୋ ଚୁତୋ ସୋ ରାଜା ଚ, ତୁସ୍ସୀତେ ଉପପଜ୍ଜତି;

ଦେୱଲୋକେଟ୍ଠିତୋ ସନ୍ତୋ, ତଦା ୱାଚୁଗ୍ଗତା ତତୋ।

ତସ୍ସ ପୁତ୍ତାପି ଅହେସୁଂ, ଅନେକା ୱରଜ୍ଜଂ ଗତା;

ଅନୁକ୍କମେନ ଚୁତତେ, ଦେୱଲୋକଂ ଗତା ଧୁୱଂ;

ତଦାପିତେ ସଦ୍ଧେ ଭିକ୍ଖୂ, ୱାଚୁଗ୍ଗତାୱ ସଦ୍ଦଦା;

ନିକାଯେ ପଞ୍ଚୱିଧେୱ, ଧାରଣାୱସତିମତା।

ତତୋ ପରଂ ପୋତ୍ଥକେସୁ, ନିକାଯା ପଞ୍ଚ ପିଟ୍ଠିତା;

ତଦା ଅଟ୍ଠକଥା ଟୀକା, ସଦ୍ଧେ ଗନ୍ଥା ପୋତ୍ଥକେ ଗତା;

ସଦ୍ଧେ ପୋତ୍ଥେସୁ ଯେ ଗନ୍ଥା, ପାଠଇ ଅଟ୍ଠକଥା ଟୀକା;

ସଂଟ୍ଠିତାସଂ ଠିତା ହୋନ୍ତି, ସଦ୍ଧେପି ନୋ ନ ସନ୍ତିତୋ।

ତଦା ତେ ପୋତ୍ଥକେଯେୱ, ନିକାଯା ପିଠିତା ଖିଲା;

ତଦା ଅଟ୍ଠକଥାଦୀନି, ଭୱନ୍ତୀତି ୱଦନ୍ତି ଚ।

ପରିହାରୋ ପଣ୍ଡିତେହି ୱତ୍ତବ୍ବୋୱ;

ଲଙ୍କାଦୀପସ୍ସ ରଞ୍ଜୋୱ, ସଦ୍ଧା ତିସ୍ସସ୍ସ ରାଜିନୋ।

ପୁତ୍ତକୋ ଲଙ୍କାଦୀପସ୍ସ, ଇସ୍ସରୋ ଧମ୍ମିକୋ ୱରୋ;

ତଦା ଖୀଣାସୱା ସଦ୍ଧେ, ଓଲୋକେନ୍ତି ଅନଗତେ।

ଖୀଣାସୱା ପସ୍ସନ୍ତି ତେ, ଦୁପଞ୍ଞେୱ ପୁଥୁଜନେ;

ସଦ୍ଧେପି ତେ ଭିକ୍ଖୂ ଆସୁଂ, ବହୁଂତରା ପୁଥୁଜନା;

ନ ସକ୍କିସ୍ସନ୍ତି ତେ ପଞ୍ଚ, ନିକାଯେ ୱାଚୁଗ୍ଗତଂ ଇତି;

ପୋତ୍ଥକେସୁ ସଦ୍ଧେ ପଞ୍ଚ, ଆରୋପେନ୍ତି ଖୀଣାସୱା।

ସଦ୍ଧମ୍ମଟ୍ଠିତି ଚିରତ୍ତାଯ, ଜନାନଂ ପୁଞ୍ଞଞ୍ଚତ୍ଥାଯ ଚ;

ତତୋ ପଟ୍ଠାଯତେ ସଙ୍ଘେ, ନିକାଯା ହୋନ୍ତି ପୋତ୍ଥକେ;

ଅଟ୍ଠକଥା ଟୀକା ସଙ୍ଘେ, ତେ ହୋନ୍ତି ପୋତ୍ଥକେଟ୍ଠିତା।

ତତୋ ପଟ୍ଠାଯତେ ସଙ୍ଘେ, ଭିକ୍ଖୁ ଆଦି ମହାଗଣା;

ପୋତ୍ଥକେସୁ ଠିତେଯେୱ, ସଙ୍ଘେ ପସ୍ସନ୍ତି ସବ୍ବଦା।

[ପୋତ୍ଥକେ ଆରୋପନ ଦୀପକା ନିଟ୍ଠିତା।]

ଯୋ କୋଚି ପଣ୍ଡିତୋ ଧୀରୋ, ଅଟ୍ଠକଥାଦିକଂ ଗନ୍ଥଂ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ତସ୍ସ ଅନନ୍ତକୋ ହୋତି ପୁଞ୍ଞଞ୍ଚସଂଚଯୋ, ଅନନ୍ତକୋ ହୋତି ପୁଞ୍ଞାନିସଂସୋ। ଚତୁରାସୀତି ଚେତିଯସହସ୍ସ କରଣସଦିସୋ, ଚତୁରାସୀତି ବୁଦ୍ଧରୂପସହସ୍ସ କରଣସଦିସୋ, ଚତୁରାସୀତି ବୋଧିରୁକ୍ଖସହସ୍ସରୋପନସଦିସୋ, ଚତୁରାସୀତି ୱିହାରସହସ୍ସ କରଣସଦିସୋ, ଯୋ ଚ ବୁଦ୍ଧୱଚନମଞ୍ଜୂସଂ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଯୋ ଚ ବୁଦ୍ଧୱଚନଂ ମଣ୍ଡନଂ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଯୋ ଚ ବୁଦ୍ଧୱଚନଂ ଲେଖଂ କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ଯୋ ଚ ପୋତ୍ଥକଂ ୱା, ଯୋ ଚ ପୋତ୍ଥକମୂଲଂ ୱା, ଦେତି ୱା ଦାପେତି ୱା, ଯୋ ଚ ତେଲଂ ୱା ଚୁଣ୍ଣଂ ୱା, ଧଞ୍ଞଂ ୱା ପୋତ୍ଥକଭଞ୍ଜନତ୍ଥାଯ ଯଂ କିଞ୍ଚି ନିଦ୍ଧଂ ୱା ପୋତ୍ଥକଛିଦ୍ଦେ ଆୱୁନତ୍ଥାଯ, ଯଂ କିଞ୍ଚି ସୁତ୍ତଂ ୱା କଟ୍ଠଫଲକଦ୍ୱଯଂ ୱା ପୋତ୍ଥକଂ ପୁଟନତ୍ଥାଯ ଯଂ କିଞ୍ଚି ୱତ୍ଥଂ ୱା, ପୋତ୍ଥକ-ବନ୍ଧନତ୍ଥାଯ, ଯଂ କିଞ୍ଚି ଯୋତ୍ତଂ ୱା ପୋତ୍ଥକଲାପ ପୂଟନତ୍ଥାଯ ଯଂ କିଞ୍ଚି ଥୱିକଂ ଦେତି ୱା ଦାପେତି ୱା।

ଯୋ ଚ ହରିତାଲେନ ୱା ମନୋସିଲାଯ ୱା, ସୁୱଣ୍ଣେନ ୱା ରଜତେନ ୱା ପୋତ୍ଥକମଣ୍ଡନଂ ୱା କଟ୍ଠଫଲକମଣ୍ଡନଂ ୱା କରୋତି ୱା କାରାପେତି ୱା, ତସ୍ସ ଅନନ୍ତକୋ ହୋତି ପୁଞ୍ଞଞ୍ଚସଂଚଯୋ, ଅନନ୍ତକୋ ହୋତି ପୁଞ୍ଞାନିସଂସୋ। ଚତୁରାସୀତି ଚେତିଯସହସ୍ସ କରଣସଦିସୋ, ଚତୁରାସୀତି ୱିହାରସହସ୍ସ କରଣସଦିସୋ।

ଭୱେ ନିବ୍ବତ୍ତମାନୋ ସୋ, ସୀଲଗୁଣମୁପାଗତା;

ମହା ତେଜୋ ସଦା ହୋତି, ସୀହନାଦୋ ୱିସାରଦୋ।

ଆଯୁୱଣ୍ଣବଲୁପ୍ପେତୋ, ଧମ୍ମକାମୋ ଭୱେ ସଦ୍ଧା;

ଦେୱମନୁସ୍ସଲୋକେସୁ, ମହେସକ୍ଖୋ ଅନାମଯୋ।

ଭୱେ ନିବ୍ବତ୍ତମାନୋ ସୋ, ପଞ୍ଞଞ୍ଚୱା ସୁସମାହିତୋ;

ଅଧିପଚ୍ଚ ପରିୱାରୋ, ସବ୍ବସୁଖାଧି ଗଚ୍ଛତି।

ସଦ୍ଧୋହୀରିମା ୱଦଞ୍ଞୂ, ସଂୱିଗ୍ଗ ମାନସୋ ଭୱେ;

ଅଙ୍ଗପଚ୍ଚଙ୍ଗ ସମ୍ପନ୍ନୋ, ଆରୋହ ପରିଣାହୱା।

ସଙ୍ଘେ ସତ୍ତାପି ଯୋ ଲୋକେ, ସବ୍ବତ୍ଥ ପୂଜିତାଭୱେ;

ଦେୱମନୁସ୍ସ ସଞ୍ଚରୋ, ମିତ୍ତସହାଯ ପାଲିତୋ।

ଦେୱମନୁସ୍ସ ସମ୍ପତ୍ତିଂ, ଅନୁଭୋତି ପୁନପ୍ପୁନଂ;

ଅରହତ୍ତ ଫଲଂ ପତ୍ତୋ, ନିବ୍ବାନଂ ପାପୁଣିସ୍ସତି।

ପଟିସମ୍ଭିଦା ଚତସ୍ସୋ, ଅଭିଞ୍ଞା ଛବ୍ବିଧେ ୱରେ;

ୱିମୋକ୍ଖେ ଅଟ୍ଠକେ ସେଟ୍ଠେ, ଗମିସ୍ସତି ଅନାଗତେ।

ତସ୍ମାହି ପଣ୍ଡିତୋ ପୋସୋ, ସଂପସ୍ସଂ ହିତ ମତ୍ତନୋ;

କାରେୟ୍ୟ ସାମ ଗନ୍ଥେ ଚ, ଅଞ୍ଞେ ଚାପି କାରାପୟେ।

ପୋତ୍ଥକେ ଚ ଠିତେ ଗନ୍ଥେ, ପାଠଇ ଅଟ୍ଠକଥାଦିକେ;

ଧମ୍ମମଞ୍ଜୁସା ଗନ୍ଥେ ଚ, ଲେଖଂ କରେ କାରାପୟେ।

ପୋତ୍ଥକଂ ପୋତ୍ଥକମୂଲଞ୍ଚ, ତେସଂ ଚୁଲ୍ଲଥୂସମ୍ପି ଚ;

ପିଲୋତିକାଦିକଂ ସୁତ୍ତଂ, କଟ୍ଠଫଲଦ୍ୱୟମ୍ପି ଚ।

ଧମ୍ମବନ୍ଧନତ୍ଥାୟ ଚ, ୟଂ କିଞ୍ଚି ମହଗ୍ଘଂ ୱତ୍ଥଂ;

ଧମ୍ମବନ୍ଧନୟୋତ୍ତଞ୍ଚ, ୟଂ କିଞ୍ଚି ଥୱିକମ୍ପି ଚ।

ଦଦେୟ୍ୟ ଧମ୍ମଖେତ୍ତମ୍ହି, ୱିପ୍ପସ୍ସନ୍ନେନ ଚେତସା;

ଅଞ୍ଞୋ ଚାପି ଦଜ୍ଜାପେୟ୍ୟ, ମିତ୍ତସହାୟବନ୍ଧୱେତି।

ଗନ୍ଥାକରଲେଖଲେଖାପନାନିସଂସ ଦୀପନା ନିଟ୍ଠିତା।

[ଇତି ଚୂଲଗନ୍ଥୱଂସେ ପକିଣ୍ଣକଦୀପକୋ ନାମ ପଞ୍ଚମୋ ପରିଚ୍ଛେଦୋ।]

ସୋହଂ ହଂସାରଟ୍ଠ ଜାତୋ, ନନ୍ତପଞ୍ଞୋତି ୱିସ୍ସୁତୋ

ସଦ୍ଧା ସୀଲ ୱୀରପ୍ପେତୋ, ଧମ୍ମରସଂ ଗୱେସନୋ।

ସୋହଂ ତତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ଚିମଂ, ଜିନ ନୱଂ ୟଂ ପୂରଂ;

ସଦ୍ଧ ଧମ୍ମଂ ୱିଚିନନ୍ତୋ, ୱୀସତି ୱସ୍ସମାଗତୋ।

ସଦ୍ଧ ଧମ୍ମଂ ୱିସ୍ସେଜ୍ଜେନ୍ତୋ, କିକାରେ ନେୱ ଭିକ୍ଖୁନୋ;

ଛ ୱସ୍ସାନଂ ଗଣଂ ଭିତ୍ୱା, କାମାନଂ ଅଭିମଦ୍ଦନଂ।

ସନ୍ତି ସଭା ଚ ନିବ୍ବାନଂ, ଗୱେସିଞ୍ଚ ପୁନପ୍ପୁନଂ;

ୱସନ୍ତୋହଂ, ୱନାରମ୍ଭଂ, ପିଟକତ୍ତୟ ସଙ୍ଗହଂ;

ଗନ୍ଥୱଂସଂ ଇମଂ ଖୁଦ୍ଦଂ, ଅରିଯସଙ୍ଘଦାସକନ୍ତି।

ଇତି ପାମୋଜ୍ଜଛାଯ ଅରଞ୍ଞୱାସିନା, ନନ୍ଦପଞ୍ଞାଚରିଯେନ କତୋ ଚୂଳଗନ୍ଥୱଂସୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ଧମ୍ମୱଂସକନାମେନ ୱିସୁତୋ ଥେରୋ, ଯଂ ପକରଣଂ ଲିକ୍ଖିତଂ ତଂ ପରିପୁଣ୍ଣଂ ତେନ ପୁଞ୍ଞେନ ତଂ ପିଟକଂ ପରିସିଦ୍ଧଂ ପରିନିଟ୍ଠିତଂ।

ମମେୱ ସିସ୍ସସମୂହାନଞ୍ଚ ପରିସିଦ୍ଧଂ ପରିନିଟ୍ଠିତଂ। ତୱେ ସିସ୍ସାନୁ ସିସ୍ସାନି ଚ, ପରିସିଦ୍ଧଂ ପରିନିଟ୍ଠିତଂ।

ଚୂଳଗନ୍ଥୱଂସୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।